

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/37/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7619201355
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Murínová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2024:7619201355.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Adriany Murínovej a členiek JUDr. Slávky Zborovjanovej a JUDr. Zuzany Stolárovej v spore žalobcov: 1. A. B., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom: C. XX, D., 2. E. F., nar. X.X.XXXX, trvale bytom: C. XX, D. a 3. A. G., nar. X.X.XXXX, trvale bytom: C. XX, D., právne zastúpených URBAN FALATH GAŠPEREC BOŠANSKÝ, s.r.o., advokátska kancelária, Havlíčková 16, Bratislava, IČO: 47 244 895, proti žalovaným: 1. E. E. E., nar. X.XX.XXXX, bytom E. XXXX/X, H., podnikajúca pod IČO: 35 556 242 s miestom podnikania Slovenská 50, Gelnica, právne zastúpená h&h PARTNERS, advokátska kancelária s.r.o., Mäsiarska 6, Košice, IČO: 44 323 760 a 2. Nemocnica Krompachy spol. s.r.o., Banícka štvrť 1, Krompachy, IČO: 36 182 672, právne zastúpená splnomocneným zástupcom JUDr. Denisom Lulkom, trvale bytom I. -J., K. E. XXX/XX, o náhradu nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcov a žalovanej v 1. rade proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 5. októbra 2022 č.k. 16C/6/2019 - 799 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Stranám sporu nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej aj súd prvej inštancie alebo súd) rozsudkom označeným v záhlaví zamietol žalobu (výrok I.), nepriznal žalovanej v 1. rade nárok na náhradu trov konania voči žalobkyniam (výrok II.), nepriznal žalovanému v 2. rade nárok na náhradu trov konania voči žalobkyniam (výrok III.) a nepriznal Slovenskej republike nárok na náhradu trov konania spočívajúcich v trovách štátu voči žalobkyniam.

2. Súd tak rozhodol o žalobe, ktorou sa žalobkyne domáhali, aby súd medzitýmnym rozsudkom určil, že nárok každej zo žalobkyň voči každému zo žalovaných titulom náhrady nemajetkovej ujmy (čo do právneho základu) je daný, a zároveň zaviazal každého zo žalovaných v prospech každej zo žalobkyň povinnosťou na náhradu trov konania v rozsahu 100 % k rukám právneho zástupcu, resp. aby samotným (konečným) rozsudkom zaviazal titulom náhrady nemajetkovej ujmy žalovanú v 1. rade zaplatiť žalobkyni v 1. rade sumu 40.000 eur a žalobkyniam v 2. a 3. rade a to každej z nich zvlášť sumu po 30.000 eur a zároveň zaviazal žalovanú v 1. rade povinnosťou zaslať súčasne každej z vyššie uvedených žalobkyň formou doporučenej listovej zásielky adresovanej na adresu trvalého pobytu každej z nich písomné ospravedlnenie, ktoré bude podpísané priamo žalovanou v 1. rade font písma: Times New Roman, veľkosť písma: 12, v znení: „Ako pozostalému a blízkeму rodinnému príbuznému nebohého E. B., nar. dňa 13.09.1954, naposledy bytom: C. XXX, D., L. J., zomrelom dňa 03.03.2016 sa Vám touto formou hlboko ospravedlňujeme, že v dôsledku nášho konania spôsobom non lege artis a v priamej príčinnej súvislosti s týmto konaním došlo k úmrtiu Nebohého, čím zároveň došlo aj do zásahu do Vašich osobnostných práv. Je nám veľmi ľúto, že sme sa dopustili takéhoto zásahu do

Vašich práv a akceptujeme, že ani forma takéhoto písomného ospravedlnenia nie je a nikdy nebude postačujúca pre nápravu následkov tohto nezákonného zásahu, a preto prosím prijmite naše hlboké ospravedlnenie.“, ďalej zaviazal titulom náhrady nemajetkovej ujmy žalovanú v 2. rade zaplatiť žalobkyni v 1. rade sumu 60.000 eur a žalobkyniam v 2. a 3. rade a to každej z nich zvlášť sumu po 45.000 eur a zároveň zaviazal žalovanú v 2. rade povinnosťou zaslať súčasne každej z vyššie uvedených žalobkýň formou doporučenej listovej zásielky adresovanej na adresu trvalého pobytu každej z nich písomné ospravedlnenie, ktoré bude podpísané priamo žalovanou v 1. rade font písma: Times New Roman, veľkosť písma: 12, v znení: „Ako pozostalému a blízkeму rodinnému príbuznému nebohého E. B., nar. dňa 13.09.1954, naposledy bytom: C. XXX, D., L. J., zomrelom dňa 03.03.2016 sa Vám touto formou hlboko ospravedľujeme, že v dôsledku nášho konania spôsobom non lege artis a v priamej príčinnej súvislosti s týmto konaním došlo k úmrtiu Nebohého, čím zároveň došlo aj do zásahu do Vašich osobnostných práv. Je nám veľmi ľúto, že sme sa dopustili takéhoto zásahu do Vašich práv a akceptujeme, že ani forma takéhoto písomného ospravedlnenia nie je a nikdy nebude postačujúca pre nápravu následkov tohto nezákonného zásahu, a preto prosím prijmite naše hlboké ospravedlnenie.“, to všetko do troch dní od právoplatnosti uvedeného konečného rozsudku, a zároveň zaviazal každého zo žalovaných v prospech každej zo žalobkýň povinnosťou na náhradu trov konania v rozsahu 100 % k rukám právneho zástupcu, odôvodnenej žalobkyňami tvrdením, že:

2.1. žalobou si uplatňujú zákonné nároky vyplývajúce z ich práva na súkromie a v rámci neho práva na rozvoj rodinných väzieb v zmysle § 11 Občianskeho zákonníka voči žalovaným, ktorí sú ako poskytovatelia zdravotnej starostlivosti v zmysle § 4 zákona o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti pasívne vecne legitimovanými subjektmi v zmysle § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka v nadväznosti na § 853 ods. 1 Občianskeho zákonníka v spojení s § 11 a § 13 ods. 1 a ods. 2 Občianskeho zákonníka, a to ako priami pozostalí po neb. E. B., nar. XX.X.XXXX, ktorý skončil dňa 3.3.2016 počas hospitalizácie v Nemocnici Krompachy, s.r.o. (ďalej len „Nebohý“), pričom ako prvotná príčina v Liste o prehliadke mŕtveho zo dňa 3.3.2016 sa uvádza zastavenie srdca, bližšie neurčené, ako choroba, ktorá priamo priviedla smrť Nebohého sa uvádza Hepatocelulárny karcinóm, ktorý bol v príčinnej súvislosti s postupne rozvíjajúcou sa trombózou portálnej žily, ktorá poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti nebola zistená, keďže hodnotenie vykonaných nálezov nebolo vykonané zo strany žalovaných správne, Nebohému nebola zdravotná starostlivosť poskytovaná štandardným spôsobom, v dostatočnom rozsahu a správne, lebo u Nebohého boli prítomné zjavné príznaky pečenej zlyhávania, a preto Nebohý ako pacient nemal byť v domácej starostlivosti, ale mal byť hospitalizovaný, a u Nebohého nebola pri vykonaní vyšetrení USG či CT správne vyhodnotená závažnosť aktuálneho zdravotného stavu, čo v ďalšom období malo vplyv na neskoré indikovanie nádorového procesu,

2.2. nesprávne poskytnutá zdravotná starostlivosť spočíva v nesprávnom interpretovaní, resp. v nesprávnom posúdení nálezu CT brucha zo dňa 17.6.2015, kedy sa Nebohý dostavil k žalovanej v 2. rade za účelom vykonania CT vyšetrenia pečene, a hoci zo záveru vykonaného CT vyšetrenia pečene je zrejmé, že Nebohý už v tom čase mal stukovatenú pečeň (steatóza), pri interpretovaní vykonaného nálezu CT v rozpore so zásadou de lege artis zdravotnícky personál žalovanej v 2. rade nepopísal priechodnosť portálneho systému, ktorý bol pri CT trombotizovaný čiastočne (čiastočná trombóza portálnej žily) a tým zabezpečiť možnú včasnú diagnostiku a liečbu Nebohého,

2.3. žalovaná v 1. rade: 2.3a./ porušila povinnosť dôkladne zodpovedať príčinu zvýšených hodnôt dňa 28.9.2015, kedy Nebohý navštívil ambulanciu žalovanej v 1. rade, kde mu opätovne bolo vykonané kontrolné USG vyšetrenie brucha, pri ktorom bolo ložisko v pravom laloku mierne zväčšené a portálna žila bola mierne rozšírená s prítomným prietokom krvi, kedy v lekárskej správe z uvedeného dňa sa uvádza hodnota GMT 10,31, pričom v norme sú hodnoty 0,13 - 1,02, a preto žalovaná v 1. rade už v tomto čase mohla a mala odporučiť Nebohému vyšetrenie pečene magnetickou rezonanciou, 2.3b./ dňa 22.10.2015, kedy Nebohému pri návšteve ambulancie žalovanej v 1. rade bolo vykonané endoskopické vyšetrenie žalúdka a boli popísané drobné povrchové vredy a prekrvácené ložiská v dolnej časti žalúdka, výsledky laboratórnych vyšetrení opätovne ukázali vyššie hodnoty pečenej testov a opätovne bolo vykonané USG vyšetrenie, hoci sa zároveň u Nebohého začali objavovať aj pažerákové varixy, žalovaná v 1. rade odporučila Nebohému vyšetrenie pečene magnetickou rezonanciou, ale neoboznámila a nepoučila Nebohého o tom, čo vlastne pažerákové varixy znamenajú, a ako je potrebné pri tomto náleze postupovať, 2.3c./ v dňoch 9.11.2015 a 18.11.2015 pri návšteve Nebohého v ambulancii žalovanej v 1. rade, s ohľadom na klinické nálezy by pri vynaložení všetkých odborných teoretických a praktických

poznatkov mohla vedieť rozpoznať, že Nebohým uvádzané ťažkosti vykazujú príznaky vážnej choroby, a opätovne len zopakovala už niekoľkokrát realizované vyšetrenia,

2.4. dňa 3.12.2015 Nebohý v Nemocnici v Košiciach absolvoval vyšetrenie magnetickou rezonanciou, v ktorej záveroch už bola zistená u Nebohého úplná trombóza portálnej žily, pričom nález uvádzal aj zhrubnutie stien žľčovodov, žľčovody mierne rozšírené, a preto ak by vyšetrenie magnetickou rezonanciou bolo vykonané včas, resp. skôr, nemuselo dôjsť k úplnému upchatiu portálnej žily Nebohého,

2.5. dňa 8.12.2015 navštívil Nebohý zdravotné pracovisko žalovanej v 2. rade, kde mu bolo vykonané ďalšie CT vyšetrenie hrudníka a brucha, pričom ak pracovníci žalovanej v 2. rade na základe vykonaného vyšetrenia ako záver stanovili hepatomegália (zväčšenie pečene) a steatóza pečene, nepostupovali v súlade so zásadou de lege artis, lebo nesprávne interpretovali nález CT brucha, keď „nepostrehli“, že Nebohý už preukázateľne trpel kompletnou trombózou portálnej žily, a preto pracovníci žalovanej v 2. rade nemohli zvoliť správnu taktiku liečby, nakoľko nesprávne z medicínskeho hľadiska vyhodnotili nález CT brucha, lebo ošetrojúci lekár/lekárka žalovanej v 2. rade nedala do súvislosti typické známky trombózy portálnej žily spolu s CT nálezom, a teda zdravotná starostlivosť Nebohému nebola zdravotníckym zariadením žalovanej v 2. rade poskytnutá správne,

2.6. žalovaní pochybili v tom, že neskoro indikovali potrebné vyšetrenia Nebohého, a to magnetickú rezonanciu pečene,

2.7. dôsledkom protiprávneho konania žalovaných došlo k smrti Nebohého a tým k protiprávnemu zásahu do osobnostných práv žalobkýň, nakoľko Nebohý bol manželom žalobkyne v 1. rade, otcom žalobkýň v 2. a 3. rade, ku ktorého smrti došlo v dôsledku nesprávne poskytnutej zdravotnej starostlivosti žalovanými, ktorí nesprávne vyhodnotili klinické nálezy Nebohého, keď nezistili postupne rozvíjajúcu sa trombózu portálnej žily, čím nebola zabezpečená včasná a účinná liečba Nebohého,

2.8. žalobkyne smrť Nebohého, pociťujú ako vlastnú, keďže Nebohý bol ich najbližším človekom, ktorého úmrtie ich hlboko a ťažko zasiahlo a bude do konca ich života trvalou traumou, a to s ohľadom na pôvodcu zásahu, ktorým je poskytovateľ zdravotnej starostlivosti a miesto, kam pacienti (v tomto prípade Nebohý) prichádzajú s dôverou, že im bude poskytnutá adekvátna a správna lekárska starostlivosť, že lekári a ďalší zdravotnícky personál sú dostatočne kvalifikovaní a ich prístup k pacientom je nielen profesionálny, ale i hlboko ľudský a najmä, že zdravotná starostlivosť im bude poskytnutá v súlade s princípom lege artis medicinae a lekárskou etikou.

3. Po vykonanom dokazovaní vec právne posúdil podľa § 11, § 13 ods. 1, 2 a 3, § 15 Občianskeho zákonníka, § 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z.z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len ako zák. č. 576/2004 Z.z.“).

4. Odkazom na bod 15 odôvodnenia uznesenia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4Cdo/140/2019 zo dňa 27.5.2020, zverejnené v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR č. 2/2022 - Rozhodnutia vo veciach občianskoprávných pod č. 22, prvoinštančný súd konštatujú, že záver, či zdravotnícke zariadenie postupovalo alebo nepostupovalo de lege artis medicinae, je záverom právnym, a preto spadá do kompetencie nezávislého súdu, uzavrel, že:

4.1. žalovaná v 1. rade nekonala non lege artis medicinae pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti Nebohému, na strane žalovanej v 1. rade nebolo preukázané protiprávne konanie ako jeden z predpokladov pre objektívnu zodpovednosť za vznik neoprávneného zásahu do osobnostných práv žalobkýň, pričom ako k tomuto záveru dospel, súd odôvodnil v bodoch 110 až 125 preskúmaného rozsudku, a tiež zistením, že prvotne síce žalovanej v 1. rade bolo pripísom Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou zo dňa 13.12.2016 č. 36352/2016/802, 103215/2016 vytýkané pochybenie, že USG vyšetrenia v jej gastroenterologickej ambulancii dňa 22.10.2015 a dňa 9.11.2015 neboli u Nebohého vyhodnotené správne, pretože nebola správne vyhodnotená priechodnosť portálneho systému a nebola u neho zistená postupne sa rozvíjajúca trombóza portálnej žily, a teda že síce bol správny manažment nebohého v rámci diferenciácie ochorenia v rozsahu gastroenterologickej zdravotnej starostlivosti vykonanej žalovanou v 1. rade, avšak hodnotenie USG nálezov vykonaných u

žalovanej v 1. rade nebolo správne, lebo nebola zistená postupná trombotizácia portálneho systému, avšak v rámci neskôr prebiehajúceho správneho konania Úrad rozhodnutím zo dňa 25.5.2017 č. ZS 804/00004/2017 zastavil konanie so záverom, že sa jednoznačne nepreukázalo nesprávne poskytnutie zdravotnej starostlivosti Nebohému, ku ktorému dospel na základe dvoch odborných posudkov, ktoré boli v protiklade s posudkom E. E., Csc., z ktorého sa najprv vychádzal, čo vyplynulo aj zo svedeckej výpovede člena skupiny dohľadu vykonávajúcej dohľad nad zdravotnou starostlivosťou Nebohého JUDr. Kamila Levaya,

4.2. lekárnami žalovanej v 2. rade vykonané hodnotenie CT snímok nálezu brucha, realizované v dňoch 17.6.2015 a 8.12.2015, nebolo vyhodnotených správne, lebo nebola správne interpretovaná priechodnosť portálneho systému, ktorý bol pri CT vyšetrení dňa 17.6.2015 trombotizovaný čiastočne a pri kontrolnom CT vyšetrení dňa 8.12.2015 úplne, a teda zdravotnícky výkon žalovanej v 2. rade spočívajúci v podaní nesprávneho popisu týchto CT snímok je potrebné kvalifikovať ako konanie non lege artis medicinae, čo konštatoval aj Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou vo svojom prípise č. 36352/2016/802, 103215/2016 zo dňa 13.12.2016, znalecká organizácia forensic.sk v znaleckom posudku číslo 99018/2019 zo dňa 9.3.2019 a znalkyňa MUDr. Tatiana Vološinová v znaleckom posudku č. 01/2022 zo dňa 7.1.2022 v znení jeho písomného doplnenia zo dňa 15.6.2022.

5. Vychádzajúc z premisy, že aj k vzniku občianskoprávnej zodpovednosti spôsobenej zásahom do osobnosti fyzickej osoby musia byť splnené zákonné predpoklady, ktorými sú: 1/ existencia zásahu, ktorý je objektívne spôsobilý vyvolať nemajetkovú ujmu a ktorý spočíva v porušení alebo v ohrození osobnosti fyzickej osoby v jej fyzickej a morálnej integrite, 2/ musí ísť o zásah neoprávnený, teda musí ísť o porušenie právnej povinnosti resp. protiprávny úkon spočívajúci v konaní tretej osoby zodpovednej za narušenie osobnostných práv žalobkyň a 3/ musí byť daná príčinná súvislosť medzi oboma uvedenými predpokladmi, teda medzi ujmou a protiprávnym konaním, následne súd prvej inštancie posudzoval otázku príčinnej súvislosti.

5.1. Vychádzal pritom zo záverov znaleckého posudku znaleckého ústavu číslo 99018/2019 zo dňa 9.3.2019, že: (a) Nebohý bol pacientom s viacerými vážnymi pridruženými ochoreniami - bol po štvornásobnom srdcovom by-passe, liečil sa na arteriálnu hypertenziu, ICHS, cukrovku s neuropatickými komplikáciami, chronickú obštrukčnú chorobu pľúc, prekonal flebotrombózy dolných končatín a mal viacetážové degeneratívne postihnutie stavcov a medzistavcových platničiek chrbtice, (b) bezprostrednou príčinou smrti Nebohého bol hepatocelulárny karcinóm (zhubný nádor pečene), ktorý bol pravdepodobnejšie prvotnou príčinou jeho smrti, (c) napriek konštatovaniu postupov non lege artis zo strany vyhodnotenia CT vyšetrení brucha u nebohého, ktoré vykonala žalovaná v 2. rade svojimi lekárnami, nemožno potvrdiť, že by dôsledkom práve týchto pochybení bola smrť menovaného, (d) maligne ochorenie - hepatocelulárny karcinóm (ďalej aj ako „HCC“), ktorý sa u menovaného vyvinul patrí k agresívnym zhubným nádorom, pričom až 80 % týchto nádorov sa diagnostikuje v neskorom štádiu, (e) u Nebohého boli v rámci zobrazovacích vyšetrení (USG a CT) v období od júna do decembra roku 2015 zistené nešpecifické nálezy, čo nie je pri diagnostike HCC výnimočné, nakoľko sa toto ochorenie môže šíriť difúzne bez zaznamenania konkrétne zistiteľného útvaru v pečeni, (f) možnosť diagnostikovania HCC bola limitovaná aj pre prítomnosť trombózy vena portae, a teda obraz HCC v zobrazovacích vyšetreniach bol týmto chorobným stavom netypický.

5.2. Konštatoval, že tento záver znaleckého posudku znaleckého ústavu číslo 99018/2019 zo dňa 9.3.2019 nevyvracia ani odborné stanovisko E. M. E., N. zo dňa 23.8.2016, ktorý uviedol, že diagnostika hepatocelulárneho karcinómu a cholangiokarcinómu je veľmi náročná a atypický priebeh môže výrazne skomplikovať definitívne stanovenie diagnózy, že oba typy postihnutia heparu sú pre prognózu prežitia pacienta veľmi nepriaznivé aj u pacientov s včas určenou diagnózou, ako i že proces sa rozvíjal skôr do difúzneho charakteru postihnutia s naznačenou fokálnou zmenou pravého laloka, nie však typickou pre ložiskový proces, ktorý by zodpovedal typickému uzlovitému hepatocelulárnemu Ca a práve tieto diagnostické rozpaky zrejme oddialili definitívne stanovenie diagnózy.

5.3. Vzal zreteľ i na závery znaleckého ústavu v znaleckom posudku číslo 99018/2019, v ktorom ústav analyzoval aj teoretickú úvahu: (a) ak by aj prvotné CT vyšetrenie u Nebohého zo dňa 17.6.2015 bolo popísané správne v zmysle prítomnosti vnútropečeňových trombóz vena portae a bolo by indikované vykonanie MR vyšetrenia pečene skôr - napr. v priebehu mesiaca jún či júl roku 2015, nemožno vôbec potvrdiť, že by dané MR vyšetrenie preukázalo taký ložiskový proces, ktorého dignitu by bolo

možné zistiť histologickým vyšetrením, (b) keby došlo k stanoveniu diagnózy HCC z biopsie pečene na základe daného nálezu v zobrazovacích vyšetreniach u Nebohého v období júna či júla roku 2015, nemožno taktiež potvrdiť, že by sa týmto zabránilo smrti menovaného, nakoľko by v rámci liečby HCC nebola indikovaná transplantácia pečene (ako snád' jediná radikálna liečba HCC s dobrou prognózou) vzhľadom na jeho závažné pridružené ochorenia, a to ako korešpondujúce s vyjadrením G. E. G. B., G., hlavného odborníka MZ SR pre hepatológiu, obsiahnutého v jeho písomnom odbornom vyjadrení, následne doplnenom v rámci jeho výsluchu ako svedka, ktorý uviedol, že všetci pacienti, ktorí majú trombózu portálnej žily, čo bol aj prípad Nebohého, majú extra pečeňové šírenie nádoru a sú minimálne v 3. štádiu, t.j. štádiu „C“ podľa BCLC klasifikácie, čo znamená, že aj keby žalovaná v 1. rade našla pri prvom USG vyšetrení brucha trombózu portálnej žily, ochorenie by u Nebohého bolo v prinajlepšom štádiu „C“ BCLC klasifikácie, a ak dňa 17.6.2015 bola u Nebohého zaznamenaná parciálna trombóza ľavej vetvy vena porte, možno konštatovať, že ochorenie Nebohého bolo nevyliciteľné a minimálne v treťom štádiu t.j. štádiu „C“ podľa BCLC klasifikácie.

5.4. Súd vychádzal aj z písomného stanoviska Prof. MUDr. Petra Jarčušku, PhD., ktoré následne zopakoval aj vo svojej svedeckej výpovedi, že: (a) pre staging hepatocelulárneho karcinómu je používaná BCLC klasifikácia, ktorá má 4 štádia, pričom len v 1. štádiu, t.j. v štádiu „0“ alebo v štádiu „A“ je možná transplantácia pečene, prípadne rádiofrekvenčná ablácia, v 2. štádiu až 4. štádiu je už ochorenie nevyliciteľné a liečebnou modalitou v 2. a 3. štádiu možno u vybraných pacientov iba predĺžiť život, kedy v štádiu „B“ BCLC klasifikácie možno vykonať transartériovú chemoembolizáciu, a v štádiu „C“ BCLC klasifikácie je možná paliatívna liečba chemoterapiou, pričom liekom voľby je sorafenib, (b) priemerné predĺženie prežívania pri použití sorafenibu podľa štúdie SHARP je 2,8 mesiaca, (c) v štádiu „D“ BCLC klasifikácie je možná iba suportívna liečba a priemerné prežívanie je iba 3 mesiace, a ktorý konštatoval, že transplantáciu pečene ani chirurgický výkon by nebolo možné vykonať a nasadenie chemoterapie by bolo limitované polymorbiditou pacienta, pričom nasadenie chemoterapie u polymorbídneho pacienta, akým Nebohý nepochybne bol, je vždy vysoko problematické, a ktorý uviedol, že klinický nález v januári 2016 svedčí pre hepatocelulárny karcinóm štádiu „D“ BCLC klasifikácie, a v tomto štádiu nie je doporučovaná žiadna špecifická liečba.

5.5. Ako opodstatnenú súd prvej inštancie vyhodnotil obranu žalovanej v 2. rade založenú na tvrdení, že napriek existencii MR vyšetrenia z 3.12.2015 a opakovaným hospitalizáciám Nebohého na I. internej klinike Univerzitetnej nemocnice L. Pasteura Košice k potvrdeniu prítomnosti zhubného nádorového ochorenia u Nebohého došlo až vo februári 2016 napriek tomu, že Nebohý strávil na pracovisku univerzitetnej nemocnice dokopy 24 dní v rámci hospitalizácie ako najintenzívnejšej formy poskytovania zdravotnej starostlivosti, čo rovnako podľa súdu svedčí o tom, že tento karcinóm mal atypický priebeh a jeho diagnostika bola náročná.

5.6. Z uvedeného potom súd uzavrel, že v spore bola vyvrátená existencia príčinnej súvislosti medzi konaním non lege artis medicinae žalovanej v 2. rade a smrťou O., ktorá následne mala vyúsťovať v príslušný poškodzujúci následok u žalobkýň v podobe zásahu do ich práva na súkromný rodinný život s Nebohým a neexistuje ani príčinná súvislosť medzi konaním žalovanej v 1. rade a vznikom poškodzujúceho následku u žalobkýň, nakoľko konanie žalovanej v 1. rade pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti Nebohému súd nevyhodnotil ako konanie non lege artis medicinae. Dodal, že ak znalecký posudok číslo 99018/2019, ako aj stanovisko Prof. MUDr. Petra Jarčušku, PhD. konštatovali, že Nebohý už pri vyšetrení dňa 17.6.2015 sa nachádzal minimálne v treťom štádiu t.j. štádiu „C“ ochorenia na hepatocelulárny karcinóm podľa BCLC klasifikácie, u ktorého vyliečenie nie je možné, a teda úmrtie pacienta s takouto diagnózou je neodvratné, tak vyššie uvádzané pochybenie v nesprávnom čítaní CT snímky žalovanou v 2. rade, a prípadne neuchovanie si USG snímok žalovanou v 1. rade z ňou vykonaných následných vyšetrení do 22.10.2015, kedy táto Nebohého opätovne poslala na ďalšie vyšetrenie na pracovisko vyššieho stupňa (MRCP), by v žiadnom prípade by neodvrátili uvedený následok (úmrtie Nebohého), ktorý následne mal spôsobiť zásah do osobnostných práv žalobkýň. Vychádzajúc z definovaného poňatia tzv. teórie straty šance súd ustálil, že v danom spore nie je možné cez túto teóriu nahradiť absenciu preukázania príčinnej súvislosti medzi nesprávnym vyhodnotením CT snímok zo strany žalovanej v 2. rade, či prípadne neuchovaním USG snímok žalovanou v 1. rade a ujmu žalobkýň spočívajúcou v zásahu do ich rodinného života v dôsledku smrti Nebohého.

6. Súd nevyhovел návrhu žalobkýň na pojednávaní konanom dňa 5.9.2022 a nevykonал dôkaz výsluchom znalkyne E. C. P. resp. dôkaz vykonaním písomného dopytu na túto znalkyňu, lebo ho považoval

za nadbytočný po overení záverov znaleckého posudku číslo 99018/2019 zo dňa 9.3.2019 v časti týkajúcej sa oblasti rádiológie osobitným súdom ustanoveným znalcom (MUDr. Tatianou Vološinovou), nakoľko súd sa mohol oprieť aj o jeho závery, podľa ktorých aj keby došlo k stanoveniu diagnózy HCC u Nebohého z biopsie pečene v období júna či júla roku 2015, nebolo by to zabránilo smrti menovaného, pretože by v rámci liečby HCC nebola indikovaná transplantácia pečene (ako snáď jediná radikálna liečba HCC s dobrou prognózou) vzhľadom na závažné pridružené ochorenia Nebohého, čo potvrdil vo vyjadrení aj G. E. G. B., G., hlavný odborník MZ SR pre hepatológiu, a teda tento navrhnutý dôkaz by nezvrátil záver o tom, že v danom spore nebola preukázaná príčinná súvislosť medzi konaním žalovaných a vznikom ujmy, ktorú uvádzali žalobcovia. Dôvodil, že žalovaná v 1. rade z CT vyšetrenia zo dňa 17.6.2015 mala k dispozícii slovný popis, ktorý bol dostatočne výpovedný a v ničom nenaznačoval, že by v prípade nálezu u Nebohého sa malo javiť, že ide o nález komplikovaný, či patologický. Rovnako tak ani z jej popisov USG vyšetrení sa nedá konštatovať, že by ňou zaznamenané nálezy sa do 22.10.2015 výraznejšie menili, čo korešponduje aj s vyjadrením E. M. E., N. v jeho odbornom stanovisku zo dňa 23.8.2016, kedy tento uvádzal, že proces sa rozvíjal skôr do difúzného charakteru postihnutia s naznačenou fokálnou zmenou pravého laloka, nie však typickou pre ložiskový proces, ktorý by zodpovedal typickému uzlovitému hepatocelulárnemu Ca.

7. Na základe uvedeného súd uzavrel, že nebolo preukázané naplnenie všetkých predpokladov pre vznik občianskoprávnej zodpovednosti žalovaných spôsobenej zásahom do osobnostných práv žalobkyň pre nepreukázanie existencie príčinnej súvislosti medzi ujmou, ktorá mala žalobkyniam podľa nimi uvádzaných tvrdení vzniknúť, a protiprávnym konaním žalovanej v 2. rade, pričom v prípade žalovanej v 1. rade nebolo preukázané ani jej protiprávne konanie, a preto súd žalobu v plnom rozsahu zamietol.

8. Výrok o trovách konania súd odôvodnil aplikáciou § 255 ods. 1 CSP a § 257 CSP a poukazom na okolnosti sporu uzavrel, že sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa. Za tieto súd prvej inštancie považoval zložitost' problematiky posudzovania existencie a preukazovania príčinnej súvislosti medzi zásahom do práv žalobkyň, ktoré malo podľa nich spočívať aj v nemožnosti predĺženia života Nebohého a tým straty nejakej doby možného života s Nebohým, a prípadným neskorším stanovením skutočnej diagnózy Nebohého a fakt, že žalobkyne žalobu opierali o stanovisko Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, pobočka Košice zo dňa 13.12.2016 č. 36352/2016/802, 103215/2016, označeného ako „Oznámenie výsledku prešetrenia podnetu“, v ktorom v poskytovaní zdravotnej starostlivosti žalovanými konštatované pochybenia boli kvalifikované ako konanie žalovaných non lege artis medicinae, v priebehu tohto sporu vo vzťahu k žalovanej v 2. rade sa kvalifikácia nezmenila a v prípade žalovanej v 1. rade bola vykonaným dokazovaním vyriešená až písomným doplnením znalkyne MUDr. Tatiany Vološinovej zo dňa 15.6.2022, ozrejmujuúcim, za akých okolností žalovaná v 1. rade nemala povinnosť uchovávať USG snímky z vykonaných USG vyšetrení Nebohého.

9. Proti tomuto rozsudku podali včas odvolanie žalobkyne z odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP, t.j. že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, podľa § 365 ods. 1 písm. d) CSP, t.j. z dôvodu, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, a to vadu arbitrárnosti, vadu zmätočnosti, tým ipso facto aj vadu nezákonnosti rozsudku, podľa § 365 ods. 1 písm. e) CSP, t.j. z dôvodu, že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP, t.j. že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, § 365 ods. 1 písm. h) CSP, t.j. že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Navrhli, aby odvolací súd zmenil rozsudok a žalobe žalobkyň vyhovel v celom rozsahu, eventuálne žalobkyne navrhli zrušiť v celom rozsahu rozsudok a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie. Zároveň žiadali priznať žalobkyniam voči žalovaným nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

9.1. Rozsudok označili žalobkyne za vecne nesprávny a nezákonný, ústavne non-konformný a en bloc arbitrárny, právne svojvoľný, zmätočný, nezrozumiteľný pre neurčitost' a pre neuvedenie dôvodov, a jeho výroky prijaté bez opory v práve a de facto a de iure právne nelegitímne. Namietli, že z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie vecne nesprávne ustálil skutkový stav a z takto zisteného skutkového stavu vyvodil nesprávny právny záver, vec nesprávne právne posúdil, nevzal do úvahy jednotlivé okolnosti daného prípadu, tieto vôbec neposúdil v zmysle zásady všetky jednotlivo a v ich vzájomnej súvislosti. Súdu vytkli, že v odôvodnení uviedol len dôkazy, ktoré boli uskutočnené, pričom opomenul

objasniť ako tieto dôkazy aj skúmal, resp. hodnotil, ako i že súd nevykonal žalobkyňami navrhnuté dôkazy, a tak im znemožnil účinne uplatňovať procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu ich práva na spravodlivý súdny proces. Súdu tiež vytkli, že v rozhodnutí absentuje zodpovedanie všetkých pre prejednávajúcu vec zásadných otázok, čo činí z napádaného rozsudku rozhodnutie ktoré nemožno považovať za zákonné a ústavne konformné.

9.2. Podľa názoru žalobkyň súd prvej inštancie v rozsudku nesprávne usúdil, že je nevýznamnou skutočnosťou, že: (a) žalovaná v 1. rade konala pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti non lege artis tým, že neuchovávala pre posúdenie tohto prípadu relevantné USG snímky vyšetrení, ktoré u nej Nebohý absolvoval v dňoch 22.7.2015, 28.9.2015, 22.10.2015 a 9.11.2015, majúci pritom za zrejmé, že uzáver hlavného kmeňa vena portae musel byť viditeľný už pri sonografických vyšetreniach realizovaných žalovanou v 1. rade, pričom v zdravotnej dokumentácii nebohého sú k dispozícii závery zahrnuté v sumárnej správe a možno konštatovať, že bola sledovateľná diagnóza trombózy vena portae, keďže sonografia je suverénnou metodikou na posúdenie prietoku portálnym systémom, (b) žalovaná v 2. rade, resp. jej lekári, konali non lege artis medicinae pri poskytovaní zdravotníckeho výkonu spočívajúceho v podaní nesprávneho popisu a vyhodnotenia CT snímkov nálezu brucha nebohého, realizovaného v dňoch 17.6.2015 a 8.12.2015 tým, že vykonaný CT nález brucha nevyhodnotila správne a zároveň nesprávne interpretovala priechodnosť portálneho systému, ktorý bol pri CT vyšetrení dňa 17.6.2015 trombotizovaný čiastočne a pri kontrolnom CT vyšetrení dňa 8.12.2015 bol trombotizovaný úplne, čo konštatoval Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou vo svojom prípise č. 36352/2016/802, 103215/2016 zo dňa 13.12.2016, znalecká organizácia forensic.sk v ňou vypracovanom znaleckom posudku číslo 99018/2019 zo dňa 9.3.2019, a aj znalkyňa MUDr. Tatiana Vološinová v rámci svojho znaleckého posudku č. 01/2022 zo dňa 7.1.2022 v znení jeho písomného doplnenia zo dňa 15.6.2022.

9.3. V tejto súvislosti žalobkyne: (9.3a.) akcentovali konštatáciu E. M. E., N. v odbornom stanovisku zo dňa 23.8.2016, že: (i) zväčšenie heparu a sleziny je prítomné na CT vyšetrení z 8.12.2015, (ii) je možné, že na predchádzajúcich sonografických vyšetreniach pred dátumom 8.12.2015 nebola prítomná splenomegália a keďže nie je dostupná obrazová dokumentácia z USG vyšetrenia, nemožno sa k uvedenej námietke vyjadriť, (iii) námietka, že išlo o uzáver hlavného kmeňa vena portae sa nedá vyvrátiť, ani potvrdiť vzhľadom k tomu, že sufficientne bola trombóza zobrazená na MR z 3.12.2015 a na CT z 8.12.2015, keďže nie je k dispozícii obrazová dokumentácia z USG podľa tohto odborníka vychádzame len z písomného nálezu, a (9.3.b.) znovu podčiarkli aj závery MUDr. Mištinu, CSc.: I/ v posudku zo dňa 12.5.2016, že: (a) žalovanou v 1. rade nebola správne interpretovaná priechodnosť portálneho systému, ktorý bol parciálne trombotizovaný už pri prvom CT vyšetrení dňa 17.6.2015 so zvýraznením, resp. kompletnou trombózou vena portae pri kontrolnom vyšetrení 8.12.2015 so zvýraznením nehomogenity parenchýmu a jednoznačným difúznym postihnutím odvodných žľčových ciest, ktoré mali supponovať diagnózu cholangiocarcinómu, (b) tieto zmeny sú sledovateľné v CT aj sono grafickom obraze ako v suverénnych zobrazovacích metódach, (c) pre trombotický uzáver svedčili aj klinické prejavy s vytvorením varixov pažeráka a portálna hypertenzia so zvýraznenou splenomegáliou u necirhotického pacienta, (d) otázka doplňujúceho MR vyšetrenia, ktoré podľa predpokladu tohto odborníka by bolo odhalilo skôr diagnózu postihnutia heparu s trombózou vena portae, však je irelevantná, lebo uvedené zmeny boli sledovateľné aj na CT a sono grafických vyšetreniach, avšak neboli rozpoznané a neboli rozpoznané ani žalovanou v 1. rade, II/ v jeho dodatočných posudkoch, že: (a) trombóza portálneho riečiska sa postupne vyvíjala a jej rozsah môžeme hodnotiť len z obrazovej dokumentácie CT vyšetrení zo 17.6.2015 a 8.12.2015, parciálna trombóza ľavej vetvy portálnej vény je zdokumentovaná na CT vyšetrení zo 17.6.2015, (b) ide o postup žalovaných non lege artis pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti, lebo ani zo strany žalovanej v 1. rade, ani žalovanej v 2. rade nebol realizovaný postup podľa odporúčania Americkej spoločnosti pre štúdium pečene (AASLD), v zmysle ktorého pri hľadaní príčin trombózy vena portae na prvom mieste je podozrenie na cirhózu, prípadne malígne ochorenie a vzhľadom k tomu, že sa jednalo o necirhotického pacienta, úsilie malo smerovať k rozšíreniu diferenciálnej diagnostiky na postihnutie odvodných žľčových ciest, prípadne samotného parenchýmu heparu malígnym ochorením, (c) keby bola správne rozpoznaná trombóza portálneho riečišťa, mohlo byť vyslovené v rámci diferenciálnej diagnostiky aj podozrenie na malígne ochorenie (v dif.dg. prichádza do úvahy cholangiocarcinóm alebo zriedkavejšia forma difúzneho hepatocelulárneho Ca), (d) tento postup bol zrealizovaný až od 14.1.2016, kde bolo doplnené MRCP, MR a opakované CT so záverom dif.dg. cholangiogénneho tumoru so suspektnými mts, a teda vyšetrenia, ktoré sa mali realizovať hneď, sa vykonali na nebohom až o 7 mesiacov neskôr ako sa mali vykonať, (e) nakoľko proces sa rozvíjal skôr do difúzneho charakteru postihnutia s naznačenou fokálnou zmenou pravého laloka,

nie však typickou pre ložiskový proces, ktorý by zodpovedal typickému uzlovitému hepatocelulárnemu Ca, práve tieto diagnostické rozpaky zrejme oddialili definitívne stanovenie diagnózy, (f) námietka voči vyjadreniu k indikácii MR vyšetrenia je myslená v tom zmysle, že nie je možné nahrádzať magnetickou rezonanciou zle realizované predchádzajúce vyšetrenia, lebo MR by mala slúžiť na ciele doriešenie nejednoznačných CT a USG nálezov, (g) MRCP z 3.12.2015 nepriniesla zásadný diagnostický zvrät.

9.4. Súdu prvej inštancie žalobkyne v odvolaní vytkli, že bez ďalšieho prevzal argumentáciu žalovanej v 1. rade, odkazujúc pritom na tvrdenie E. E. N., že námietku, že ani z obrazovej dokumentácie, ani z klinického hľadiska neboli žiadne indície pre diagnózu difúzneho postihnutia malígnym ochorením (cholangiokarcinóm), možno akceptovať len z klinického hľadiska, ktoré je v kompetencii hodnotiť odborníkom gastroenterológie.

9.5. Žalobkyne tvrdiac, že nebol nikým nijako spochybnený názor E. E., CsC. v jeho odbornom stanovisku zo dňa 10.4.2017, že pokiaľ na CT vyšetrení z 17.6.2015 bola prítomná parciálna trombóza ľavej vetvy vena portae s difúznym ložiskovým hypodenzným okrskom v pravom laloku heparu a na CT vyšetrení z 8.12.2015 je prítomná kompletná trombóza venae portae, musíme na základe týchto medicínskych dôkazov akceptovať to, že na všetkých vyšetreniach v medziobdobí trombóza portálneho riečišťa musela byť viditeľná v rôznom štádiu postihnutia, opätovne akcentovali názor, že práve z dôvodu, že konštatácia postupu non lege artis je otázkou právnou, mal súd prvej inštancie brať na zreteľ, že trombóza ľavej vetvy vena portae, minimálne čiastočná, musela byť viditeľná počas prvotných USG vyšetrení realizovaných už žalovanou v 1. rade, pričom bez ohľadu na absenciu snímok z týchto vyšetrení (čo je len ďalšie pochybenie vo vzťahu k uchovávaniu zdravotnej dokumentácie žalovanej v 1. rade) takúto diagnózu mala žalovaná v 1. rade detekovať a tomu prispôsobiť následné vyšetrenia, čo žalovaná 1 a ani žalovaná 2 neurobili, a preto postupovali pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti nebohému non lege artis.

9.6. Ako nekorektné ustálenie skutkového stavu z vykonaného dokazovania žalobkyne označili záver súdu prvej inštancie, že odborný názor E. E., CSc. bol ostatnými odbornými názormi vyvrátený. V tejto súvislosti žalobkyne tvrdili, že dvaja rádiológovia len uviedli, že trombóza ľavej vetvy vena portae, minimálne čiastočná, mohla byť, ale nemusela byť viditeľná pri USG vyšetreniach realizovaných žalovanou v 1. rade, pričom E. E., N. po celý čas tvrdil, že trombóza ľavej vetvy vena portae minimálne čiastočná musela byť viditeľná počas prvotných USG vyšetrení realizovaných už žalovanou v 1. rade. Podľa názoru žalobkýň odborné závery MUDr. Mištinu, CSc. neboli iným odborným názorom nijako vyvrátené, a preto súd prvej inštancie pri rozhodovaní mal prihliadať na fakt, že žalovaná v 1. rade nezhľadla, avšak mala a bola povinná vzhliadnuť trombózu ľavej vetvy vena portae minimálne čiastočnú pri ňou realizovaných USG vyšetreniach, a tomu prispôsobiť aj následné poskytovanie zdravotnej starostlivosti.

9.7. Žalobkyne označili ako arbitrárny, nezákonný, ústavne non-konformný, vo vykonanom dokazovaní nemajúci oporu a nesprávny právny názor súdu prvej inštancie o neexistencii príčinnej súvislosti medzi konaním žalovaných non lege artis pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti Nebohému. Záver o absencii príčinnej súvislosti non lege artis poskytnutej zdravotnej starostlivosti žalovanou v 1. a 2. rade so smrťou Nebohému, prípadne s inou zdravotnou ujmou Nebohému označili žalobkyne za arbitrárne a nezákonné právne posúdenie skutkového stavu. Namietli, že súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil konanie žalovanej v 1. rade ako konanie lege artis, majú pritom naopak z vykonaného dokazovania za zrejmé, že žalovaná v 1. rade i žalovaná v 2. rade poskytli zdravotnú starostlivosť nebohému spôsobom non lege artis, a súd nesprávne ustálil, že aj napriek preukázanému pochybeniu pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti žalovanou v 2. rade táto nesprávne poskytnutá zdravotná starostlivosť nemala súvislosť so smrťou Nebohému, lebo „na podklade dokumentov zo zdravotnej dokumentácie“ sú jednoznačne presvedčené, že „nevykonanie odbornejšieho vyšetrenia, t.j. magnetického vyšetrenia pečene, nesprávne interpretovanie klinických nálezov a nie včasné zistenie trombózy portálnej žily nepochybne prispelo k tomu, že stanovená diagnóza nebola stanovená včas, ale príliš neskoro. Nesprávne vyhodnotenie zdravotného stavu nebohému, ktorému bolo možné z medicínskeho hľadiska pomôcť a to vykonaním či už skoršieho vyšetrenia magnetickou rezonanciou, resp. správnym vyhodnotením klinických záverov, napokon v dôsledku oneskoreného nástupu liečby znamenalo exitus pacienta (nebohému), pretože v čase stanovenia diagnózy už nebolo možné do zdravotného stavu nebohému adekvátne liečebne zasiahnuť.“ Za týchto okolností je podľa názoru žalobkýň dôvodné vychádzať zo záveru, že šance na odvrátenie smrti nebohému by boli bývali

omnoho vyššie v prípade lege artis postupu žalovaných, pri včasnom diagnostikovaní nádorového ochorenia v skoršom štádiu, pri dôkladnom riešení zdravotných a zhoršujúcich sa ťažkostí Nebohého, na ktoré Nebohy permanentne poukazoval. Citovali pritom bod 67 odôvodnenia napádaného rozsudku a podčiarkli, že znalecký ústav nikde neuviedol, že v prípade, ak by CT nálezy brucha, realizované na oddelení rádiodiagnostiky žalovanej v 2. rade v dňoch 17.6.2015 a 8.12.2015, boli správne interpretované t.j. popísaná priechodnosť portálneho systému, ktorý bol pri CT vyšetrení dňa 17.6.2015 trombotizovaný čiastočne a pri kontrolnom CT vyšetrení dňa 8.12.2015 úplne, smrť Nebohého by nastala aj tak a že by nebolo možné časovo oddialiť smrť Nebohého. Podľa názoru žalobcov ak zo samotného dokazovania vyplynulo, že nemožno tvrdiť, že postup de lege artis pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti Nebohému by smrť Nebohého nevyvlúčila, alebo ju aspoň nepredĺžila, preto už samotný „podzáver“ súdu prvej inštancii o absencii tejto príčinnej súvislosti je nesprávny.

9.8. Žalobkyne označili za nesprávne právne posúdenie súdu, keď síce súd čiastočne rozobral a poukázal na tzv. teóriu straty šance, avšak túto nekorektné a právne nesprávne aplikoval na prejednávanú vec. Súd prvej inštancie podľa názoru žalobkýň nesprávne uvádza, že teória straty šance v našom právnom poriadku nie je inkorporovaná, a preto ju nemožno aplikovať na prejednávanú vec. Poukázali pritom najmä na: (a) právnu vetu z nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. II. US 716/2016 z 24.10.2017, v ktorej konštatoval nasledovne: „Miera dôkazu o existencii príčinnej súvislosti medzi skúmanými javmi určená stupňom absolútnej istoty, a tým vylučujúca jej procesnoprávne poznanie na základe obvyklého priebehu určitého skutkového deja, o pravdivosti ktorého nie sú rozumné pochybnosti, aj keď alternatívne možnosti jeho iného priebehu nemožno teoreticky úplne vylúčiť, je z ústavnoprávneho hľadiska neprimeraná. V sporových súdnych konaniach, ktoré majú svoj pôvod vo vzťahoch lekár (zdravotnícke zariadenie) a pacient (klient), je aplikácia štandardného typu dôkazného sylogizmu (affirmanti incumbit probatio) nepostačujúca, ak zároveň narúša spravodlivú rovnováhu medzi dotknutými stranami tým, že nezohľadňuje typicky v týchto sporoch sa vyskytujúcu dôkaznú núdzu na strane poškodeného pacienta danú objektívnymi limitmi vyplývajúcimi z jeho postavenia, v dôsledku čoho dochádza k porušeniu aj jedného z aspektov práva na spravodlivé súdne konanie, ktorým je rovnosť jeho strán. Všeobecný súd je v takom prípade povinný proporcionálne vyvážiť vzájomné asymetrické postavenie týchto subjektov, pretože ináč sú na žalobcu (poškodeného) ako slabšiu stranu v ich vzájomnom vzťahu kladené neúmerne nároky, čím sa mu v súdnom konaní fakticky znemožňuje presadenie jeho hmotnoprávných nárokov. Spravodlivé usporiadanie procesných vzťahov medzi stranami sporu v týchto typových situáciách preto vyžaduje, aby slabšie postavenie poškodeného pacienta bolo kompenzované napríklad odklonom od tejto základnej konštrukcie delenia bremena tvrdenia alebo dôkazného bremena, a to napríklad jeho sekundárnym prenesením na žalovaného.“, (b) právne závery vyjadrené v rozsudku Súdneho dvora EÚ zo dňa 24.10.2013, vo veci Haasová, C-22/12, EU:C:2013:692 (a to s poukazom na ústavno-konformný výklad zákonov podľa čl. 152 ods. 4 Ústavy SR v nadväznosti na euro-konformný výklad zákonov podľa čl. 7 ods. 2 a ods. 5 Ústavy SR), v ktorom je uvedené, že „povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej.“, (c) uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 16.10.2016 sp. zn. III. ÚS 666/2016, v ktorom konštatoval, že tradičné chápanie pojmu škoda musí ustúpiť európskemu chápaniu pojmu „škoda/ujma“, a preto je udržateľným extenzívny výklad pojmu „škoda na zdraví“, ktorý kryje aj náhradu nemajetkovej ujmy podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka, (d) rozsudok Krajského súdu Trnava zo dňa 25. júna 2019, sp.zn. 9Co/51/2019, ktorým Krajský súd v Trnave potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktorý priznal nárok na náhradu nemajetkovej ujmy pozostalým žalobcom, pričom pri posudzovaní príčinnej súvislosti medzi protiprávnym zásahom a vznikom ujmy aplikoval iba pravdepodobnosť, nakoľko v spore bolo znaleckými organizáciami konštatované, že postupom žalovaného lege artis by sa výrazne zvýšili šance na prežitie pacientky aj dieťaťa, z čoho súd vyvodil, že znalcami uvádzaná vysoká pravdepodobnosť je pre záver o príčinnej súvislosti medzi nesprávnym postupom žalovaného a úmrtím pacientky v danej veci dostačujúca. V danom rozhodnutí odvolací súd ešte poukázal, že nakoľko neposkytnutím zdravotnej starostlivosti (t.j. postup non lege artis) žalovaný znemožnil 100 % preukázanie príčinnej súvislosti, tým prispel k vytvoreniu priestoru neistoty a preto je potrebné danú skutočnosť pripísať na ťarchu práve žalovanému.

9.9. Súdu prvej inštancie žalobkyne tiež vytkli, že bezdôvodne zamietol ich návrh na výsluch znalkyne MUDr. Tatiany Vološinovej, resp. dôkaz vykonaním písomného dopytu na uvedenú znalkyňu, čím je

napádaný rozsudok en block nezákonný. Arbitrárne a ničím neodôvodnené odmietnutie súdu prvej inštancie vykonať tento dôkaz označili za zásadné procesné pochybenie súdu, ktorý mal za následok nesprávne, a tým aj nezákonné a ústavne non-konformné rozhodnutie vo veci, znamenajúce zásah do práva žalobkyní na spravodlivý súdny proces a vo svojom dôsledku porušenie princípu zákazu denegatio justitiae súdom prvej inštancie, ktorý na jednej strane nevzhladal príčinnú súvislosť s konaním žalovaných (podľa právneho názoru súdu minimálne žalovanej v 2. rade) a zásahom do práva žalobkyní na ochranu osobnosti, na strane druhej však arbitrárne bez dostatočného odôvodnenia nedovolil žalobkyniam vykonať dokazovanie v potrebnom rozsahu.

10. Žalovaná v 1. rade vo vyjadrení k odvolaniu žalobkyní označila odvolanie za nepravdivé a nepodložené, v ktorom žalobkyne opakovane pristúpili k selektívnemu výberu skutočností a dôkazov, zjavnému prekrúcaniu faktov a účelovej fabulácii a ktoré napriek svojej rozsiahlosti neprináša nič nové a podstatné. Tvrdila, že je správny záver súdu, že žalobkyne vo vzťahu k žalovanej v 1. rade v konaní nepreukázali ani jeden predpoklad uplatňovania a úspešnosti nároku, lebo nimi tvrdené pochybenia neboli nikdy odborne preukázané, žalobkyne k tomu nepredkladajú žiaden priamy alebo nepriamy dôkaz a na svoje tvrdenia neunesli bremeno dôkazu. Navrhla potvrdiť rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. a IV. ako vecne správny a uložiť žalobkyniam povinnosť na náhradu trov odvolacieho konania.

10.1. Zotrvávajúc na svojich doterajších vyjadreniach znovu poprela, aby jej konaním/opomenutím alebo akoukoľvek inou skutočnosťou (objektívnou zodpovednosťou) došlo k zásahu do práv na ochranu osobnosti žalobkyní a tým aj k vzniku nárokov na náhradu nemajetkovej ujmy a na ospravedlnenie. Najmä zdôraznila, že k dnešnému dňu žiaden príslušný orgán – správny orgán (ÚDZS), orgán činný v trestnom konaní, súd právoplatne nerozhodol alebo nekonštatoval právoplatne, že zo strany žalovanej v 1. rade došlo k postupu non lege artis a v príčinnej súvislosti s tým k úmrtiu pacienta E. B., ba práve naopak. Ak k úmrtiu pacienta B. došlo niekoľko mesiacov po poskytovaní zdravotnej starostlivosti žalovanou v 1. rade, nezakladá to automaticky domnienku, že za jeho smrť je zodpovedná žalovaná v 1. rade a že je na žalovanej v 1. rade, aby preukázala, že jeho smrť nezavinila. Aj za daných okolností však žalovaná v 1. rade nezostala nečinná a počas celého konania súdu predkladala odborné dôkazy a navrhla súdu predvolať ako svedkov E. M. E. – konzultant ÚDZS, Doc. MUDr. Petra Bořutu – znalec v odbore rádiológia, E. Q. R. – konzultant ÚDZS v odbore rádiológia, Prof. Petra Jarčušku – hlavný odborník MZ SR pre hepatológiu, predvolanie osôb za znaleckú organizáciu Forensic – MUDr. Patriciu Lakomú – rádiológ a doc. E. R.- internista-onkológ.

10.2. Akcentovala, že v konaní pred Úradom pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou v predmetnej veci nebolo zo strany úradu právoplatne rozhodnuté, že sa mala dopustiť správneho deliktu, úradom nebola žalovanej v 1. rade uložená žiadna sankcia a postup non lege artis úrad nekonštatoval. Žalovaná v 1. rade disponovala informáciami, že v predmetnej veci prebiehalo aj trestné konanie vedené pod ORP-1042/1-VYS-SN-2016 ORPZ Spišská Nová Ves, ktoré bolo zastavené vzhľadom na výsledky znaleckého dokazovania znaleckou organizáciou Forensic, ktorá nenašla pochybenia, ako aj príčinnú súvislosť medzi konaním/nekonaním a smrťou pacienta B. na strane žalovanej v 1. rade (znalecký posudok č. 99018/2019).

10.3. Podľa názoru žalovanej v 1. rade svoje tvrdenie, že pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti nepochybila, dokladovala odbornými dôkazmi: (a) Odborné stanovisko doc. MUDr. Martina Huorka CSc. z odboru gastroenterológie zo dňa 2.6.2016 vypracované pre ÚDZS vo svojom závere uvádza, že poskytnutá zdravotná starostlivosť zo strany žalovanej v prvom rade bola správna – lege artis a žiadnu príčinnú súvislosť s poškodením zdravia a konaním žalovanej v 1. rade nenašiel, (b) Odborné stanovisko E. Q. R. G. zo dňa 26.4.2017 z odboru rádiológie vypracované pre ÚDZS, ktorá rovnako žiadnu príčinnú súvislosť s poškodením zdravia a konaním žalovanej v 1. rade nenašla, čo potvrdila aj v písomnom vyjadrení na výzvu súdu zo dňa 13.11.2020, (c) Odborné stanovisko Slovenskej zdravotníckej univerzity zo dňa 24.4.2017 (doc. MUDr. Peter Bořuta CSc. – znalec v odbore rádiológia) vypracované pre ÚDZS, (d) Posudok Prof. MUDr. Petra Jarčušku, PhD, hlavného odborníka MZ SR pre hepatológiu zo dňa 20.6.2019, ktorý taktiež manažment pacienta Jeníka žalovanou v 1. rade považuje za správny, čo potvrdil E. B. na pojednávaní dňa 21.9.2020, (e) Znalecký posudok č. 99018/2019 znaleckej organizácie Forensic zo dňa 9.3.2019 vypracovaný 9 znalcami znaleckého ústavu, ktorý nenachádza v rámci záverov z ultrasonografických vyšetrení pána B. u žalovanej v 1. rade nesprávny postup v ich vyhodnotení, pričom dňa 22.10.2015 bola vypísaná aj žiadanka na špecifickejšie MRCP vyšetrenie, pričom znalecký ústav nenachádza ani pri komplexnom pohľade (vrátane zhodnotenia postupov pri vyšetreniach v

dňoch 11.6.2015, 22.7.2015, 28.9.2011 9.11.2015, a 7.1.2016) v poskytovaní zdravotnej starostlivosti pánovi B. zo strany žalovanej v 1. rade postup non lege artis, čo potvrdil za znalecký ústav Forensic opätovne Doc. MUDr. Ľuboš Drgonec, CSc– onkológ dňa 1.6.2021 na pojednávaní, (f) Znalecký posudok znalca C. P. č. 01/2022 zo dňa 7.1.2022, ktorý hodnotí celý postup žalovanej v 1. rade ako lege artis, potvrdzuje, že nie je povinnosťou poskytovateľa zdravotnej starostlivosti pri USG vyšetrení okrem popisu zhotoviť aj obrazový snímok z tohto vyšetrenia vo forme videozáznamu alebo vytlačenej obrazového snímku, a v plnom rozsahu sa stotožňuje s odborným stanoviskom E. Q. R. (zo dňa 26.4.2017) a odpoveďami vypracovanými na výzvu súdu v zmysle uznesenia súdu (zo dňa 13.11.2020) E. Q. R., G., rádiológ (konzultantka ÚDZS) – týkajúceho sa poskytnutej zdravotnej starostlivosti pacientovi E. B., nar. XX.X.XXXX E. E. E..

10.4. K povinnosti zhotoviť a uchovať obrazovú dokumentáciu z USG vyšetrenia žalovaná v 1. rade opätovne poprela tvrdenie žalobkyň, že obrazová a CD dokumentácia USG má byť súčasťou zdravotnej dokumentácie a v rámci nej aj elektronickej zdravotnej knižky pacienta a je povinnosťou tieto obrazové záznamy elektronicke uchovávať, nakoľko elektronickej knižka pacienta sa napíňa od 1.1.2018 a jej súčasťou nie je obrazová dokumentácia ani dokumentácia na nosičoch, teda CD z USG vyšetrenia, okrem toho softvér USG prístroja automaticky neukladá záznam vyšetrenia na CD a nie je povinnosťou gastroenterológa nahrávať vyšetrenie na CD. Tieto pripomienky žalobkyň v snahe vzbudiť dojem zanedbania vedenia dokumentácie žalovanou v 1. rade označila za neprijateľné, účelové a svedčiacie o neinformovanosti žalobkyň v problematike. Zdôraznila, že ani jeden znalec alebo odborník v príslušnom odbore, ktorý bol vypočúvaný alebo podal stanovisko/vyjadrenie pred súdom alebo ÚDZS, netvrdil, že je povinnosťou poskytovateľa zdravotnej starostlivosti pri USG vyšetrení okrem popisu zhotoviť aj obrazovú dokumentáciu z tohto vyšetrenia vo forme videozáznamu alebo vytlačenej obrazového snímku, resp. všetci sa vyjadrili, že takúto povinnosť poskytovateľ zdravotnej starostlivosti nemá, a teda nebolo povinnosťou žalovanej v 1. rade zhotoviť a uchovať obrazovú dokumentáciu z USG vyšetrení pacienta p. E. B., dňa 11.6.2015, 28.9.2015, 22.10.2015 a 9.11.2015.

10.5. K otázke príčinnej súvislosti odkazom na závery posudku G. G. B., G., hlavného odborníka MZSR pre hepatológiu zo dňa 20.6.2019 a Znaleckého posudku č. 99018/2019 znaleckej organizácie Forensic zo dňa 9.3.2019 vypracovaný 9 znalcami znaleckého ústavu, ktorý žiadnu súvislosť medzi konaním alebo nekonaním žalovanej v 1. rade a smrťou pacienta B. nenašiel, čo za znalecký ústav Forensic opätovne potvrdil aj R. E. M. R., CSc - onkológ dňa 1.6.2021 na pojednávaní, žalovaná v 1. rade znovu tvrdila, že žalobkyne nepreukázali postup non lege artis zo strany žalovanej v 1. rade a nepreukázali žiadnymi dôkazmi ani príčinnú súvislosť medzi údajným pochybením a smrťou pacienta v dôsledku nádorového ochorenia. Podľa názoru žalovanej v 1. rade zo strany žalobkyň ide len o neodborné a nepreukázané spájanie vyliečenia nádorového ochorenia so skorším zistením trombózy portálnej žily, keď dokonca hovoria len o miere pravdepodobnosti alebo šanci na uzdravenie, a teda hovoria len o údajnej fikcii a celé hodnotenie je postavené na pozícii ex post, ktoré nie je právne a medicínsky akceptovateľné, nakoľko je možná len pozícia ex ante. V tejto súvislosti žalovaná v 1. rade akcentovala, že odborné stanoviská, ktoré boli akceptované UDZS, jednoznačne hovoria o tom, že príčinou smrti Nebohého nebola trombóza portálnej žily, ale hepatocelulárny karcinóm, ktorý bol diagnostikovaný až vo februári 2016, pričom relevantne diagnostikovaná trombóza portálnej žily bola pri magnetickej rezonancii dňa 3.12.2015 (pacient nezomrel na trombózu portálnej žily, ale hepatocelulárny karcinóm). V zložitom diagnostickom posupe, ktorý u pána B. prebiehal, nie je možné považovať neskoršie rozpoznanie trombózy v. portae za príčinu oneskoreného stanovenia diagnózy malígneho procesu pečene (Odborné stanovisko MUDr. Ivica Drahovskej PhD. zo dňa 26.04.2017) a napriek neskoršej diagnóze trombózy by sa nádorové ochorenie tohto pacienta nepodarilo vyliečiť, nakoľko diagnostika tohto karcinómu je obtiažna, zvlášť, ak nezobrazuje typicky (Odborné stanovisko Slovenskej zdravotníckej univerzity zo dňa 24.4.2017). Dodala, že to, že dôkaz trombózy v. portae neznamená automaticky diagnózu hepatocelulárneho karcinómu dokazuje aj skutočnosť, že hoci bola trombóza v. portae relevantne dokázaná 3.12.2015, záver vyšetrenia bol, že sa jedná o cholangioitidu, teda o zápalový proces žlčových ciest. Diagnózu hepatocelulárneho karcinómu sa nepodarilo zistiť ani na opakovanom MR vyšetrení v januári 2016 na I. internej klinike Košice, hoci bola zistená tiež kompletná trombóza v. portae.

10.6. Námietky žalobkyň k postupu súdu počas pojednávaní a porušeniu ich práv v súdnom konaní žalovaná v 1. rade označila za absurdné tvrdiac, že bol to práve súd, ktorý zabezpečoval podľa názoru žalovanej v 1. rade nad rámec kontradiktórnosti vykonanie dôkazov na návrh žalobkyň – napr. znalecký posudok MUDr. Tatiany Vološinovej a jeho doplnok a iné, počas celého pojednávania umožňoval

žalobkyniam realizáciu ich práv aj napriek tomu, že svoje návrhy žalobkyne mohli realizovať dávno predtým, ako ich skutočne navrhli súdu vykonať.

10.7. K otázke „straty šance“ žalovaná v 1. rade zdôraznila, že žalobkyne vo svojom odvolaní síce pomerne široko popísali teóriu straty šance, avšak opomenuli to, že aj teória straty šance stojí a padá na unesení bremena tvrdenia a bremena dôkazu žalobcami, ktorí nepredložili súdu žiadne dôkazy o tom, že žalovaná v 1. rade pochybila a v dôsledku toho by mal pacient B. šancu na prežitie vyjadrenú určitým percentom, pričom uvedené nežiadali zodpovedať počas pojednávania od žiadneho znalca alebo tam predvolaného odborníka v špecializačnom odbore.

11. Žalovaná v 2. rade vo vyjadrení k odvolaniu žalobkýň, plne sa stotožňujúc s rozsudkom ako aj s jeho odôvodnením navrhla, aby odvolací súd vo všetkých napadnutých výrokoch ako vecne správny potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie. Podľa názoru žalovanej v 2. rade žalobkyne neunesli dôkazné bremeno, naopak dôkazmi vykonanými súdom, listinnými a znaleckými posudkami, boli jednoznačne a nesporne vyvrátené domnienky žalobkýň, ktoré opakovane v odvolaní uvádzajú len selektívne vybrané skutočnosti a dôkazy, bez vzájomnej logickej súvislosti. Vyjadrenia žalovanej v 2. rade k jednotlivým skutočnostiam a dôkazom, aj tým, ktoré sú selektívne vybrané v predmetnom odvolaní, boli súčasťou ako písomných podaní tak aj ústnych vyjadrení žalovanej v 2. rade počas celého konania, na ktorých v celom rozsahu zotráva a pridriava sa ich.

11.1. Uviedla, že žalobkyne síce uvádzajú vo svojom siahodlhom odvolaní odkaz na zákonné odvolacie dôvody v súlade s CSP, avšak z obsahu odvolania je zrejmé, že tieto odvolacie dôvody sú uvedené iba formálne, lebo z celého odvolania žalobkýň konkrétne nevyplýva, v čom mal súd vlastne pochybiť. Vo vzťahu k odvolacím dôvodom uvedeným v § 365 ods. 1 písm. a), c) a d) CSP, nie je v odvolaní žalobcov uvedená žiadna konkrétna vada, ktorá by mohla mať za následok znemožnenie strane sporu uskutočňovať jej patriace procesné práva, nesprávne skutkové zistenia na základe vykonaných dôkazov a ani nie je možné nájsť v odvolaní odkaz na takú vadu, ktorá by mohla mať za následok nesprávne právne posúdenie a následne rozhodnutie veci. Žalovaná v 2. rade má za to, že odvolací súd sa ani nemôže týmito odvolacími dôvodmi zaoberať a ani ich nemôže riadne preskúmať, nakoľko odvolanie žalobcov v skutočnosti nešpecifikuje, ktoré vady malo mať konanie, ktoré predchádzalo napadnutému rozhodnutiu súdu prvej inštancie.

11.2. Zdôraznila, že podstatné pre posúdenie príčinnej súvislosti je, že znalecká organizácia nekonštatovala, že postup žalovanej v 2. rade by bol hlavnou príčinou podstatného zhoršenia zdravotného stavu Nebohého, ktorý viedol k jeho smrti a zároveň nekonštatovala ani to, že v prípade postupu lege artis u žalovanej v 2. rade by s veľkou pravdepodobnosťou (t.j. nie so 100 %, ale v súlade s doktrínou „straty šance“ s pravdepodobnosťou veľkou) nebolo došlo k podstatnému zhoršeniu zdravotného stavu Nebohého vedúceho k jeho smrti. Práve naopak, znalecká organizácia uviedla, že s poukazom na zdravotný stav Nebohého jeho úmrtie nebolo prekvapením, jeho vážny zdravotný stav bol spôsobený dlhodobou zlým metabolickým nastavením, liečbou, pridruženými ochoreniami a aj v prípade, ak by žalovaná v 2. rade vykonala ďalšie úkony zdravotnej starostlivosti uvádzané znaleckou organizáciou, tieto by len pravdepodobne odvrátili úmrtie nebohého, avšak nevylúčili jeho úmrtie v nasledovných dňoch hospitalizácie. Súčasne v danom ohľade zároveň predniesla polemiku, že nie je vylúčené ani to, že by postup lege artis žalovanej v 2. rade, prípadná skoršia diagnostika a na to nadväzujúca liečba, nespôsobili skoršie úmrtie daného pacienta. Podčiarkla, že žalobkyne v odvolaní niekoľko krát uvádzajú vo vzťahu k žalovanej v 2. rade len toľko, že postup pri vyšetreniach dňa 17.6.2015 a 8.12.2015 bol hodnotený ako non lege artis, opätovne ale zabudli spomenúť aj to, že neúplný popis CT vyšetrenia brucha zo dňa 8.12.2015 je hodnotený ako bezvýznamný, keďže sa už vykonalo MR vyšetrenie zo dňa 3.12.2015, na základe ktorého boli doporučené ďalšie diagnostické postupy a hospitalizácia pacienta.

11.3. Podľa názoru žalovanej v 2. rade v tomto konaní teda nie je preukázaná príčinná súvislosť ani v súlade s doktrínou tzv. straty šance alebo straty očakávania v tom zmysle, že by postupom žalovanej v 2. rade, ktorý údajne nebol v súlade s právom, nepochybne došlo ku strate šance, že by bez nesprávneho lekárskeho zásahu bol následok na zdraví Nebohého menší alebo žiadny, nakoľko jeho stav bol už ireverzibilný, a preto nemožno konštatovať preukázanie príčinnej súvislosti, a to ani v zníženej miere špecifickej pre medicínsky spor.

12. Žalobkyne v replike k vyjadreniu žalovaných k ich odvolaniu polemizovali s názormi vo vyjadreniach protistrany, zotrúvajúc na svojich námietkach a argumentácii prezentovanej v priebehu sporu i v odvolaní. Zopakovali, že konaním žalovaných nepochybne došlo k takému zásahu, ktorý vyvolal u žalobkyň neodstrániteľné následky, ktoré sú s odstupom času intenzívnejšieho charakteru, keďže smrť Nebohého je nezvratná, čo si s odstupom času čoraz viac uvedomujú. Vo vzťahu k preukázaniu postupu non lege artis pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti žalovanou v 1. rade mali žalobkyne za zrejmé, že žalovaná v 1. rade neposkytla Nebohému zdravotnú starostlivosť v zmysle zásady de lege artis, lebo pochybila pri hodnotení vykonaných vyšetrení, pri neodhalení postupne rozvíjajúcej sa trombózy portálnej žily, nevenovaním žiadnej pozornosti enormne zvýšenej hodnote GMT, hoci v lekárskej správe zo dňa 28.9.2015 žalovaná v 1. rade uvádza hodnotu GMT 10,31, pričom hodnoty v norme sa pohybujú v rozpätí 0,13-1,02, a preto s ohľadom na dlhodobé problémy Nebohého v nadväznosti na extrémne zvýšené hodnoty GMT mala pátrať po príčine zvýšených hodnôt, ktoré nezriedka naznačujú vážne ochorenie či rozvoj chronickej choroby pečene, a mala preto vyčerpáť skutočne (nie z formálneho hľadiska) všetky dostupné a možné diagnostické možnosti a postupy pri zisťovaní konkrétneho ochorenia, a ani Nebohého dostatočne a riadne nepoučila o tom, čo pažerákové varixy znamenajú a ako je potrebné pri tomto náleze postupovať, pričom žalovaná v 1. rade zopakovala vyšetrenia USG iba po formálnej strane, podcenila závažnosť zdravotného stavu Nebohého, hoci napriek viacerým medicínskym indiciám bolo možné kvalifikovane rozpoznať, že u Nebohého môže ísť aj o závažnejšie ochorenie, pri vynaložení všetkých odborných teoretických a praktických poznatkov mohla skutočne rozpoznať, že uvádzané ťažkosti Nebohým vykazujú príznaky vážnej choroby, v dôsledku čoho nebola Nebohému poskytnutá zdravotná starostlivosť v dostatočnom rozsahu a správne. Opätovne tvrdili, že poskytnutie zdravotnej starostlivosti zo strany žalovanej v 2. rade bolo non lege artis, a to v priamej príčinnej súvislosti v tom smere, že došlo k strate šance Nebohého na predĺženie života, čím došlo k zásahu do práv na ochranu osobnosti žalobkyň. Na podklade uvedených skutkových tvrdení a právnej argumentácie žalobkyne navrhli vyhovieť ich odvolaniu v celom rozsahu.

13. Proti výroku II. rozsudku, ktorým súd nepriznal žalovanej v 1. rade nárok na náhradu trov konania voči žalobkyniam, podala včas odvolanie žalovaná v 1. rade namietajúc, že súd prvej inštancie v tejto časti dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a nesprávne vec právne posúdil, namietajúc, že súdom uvádzane dôvody pre nepriznanie trov konania pre žalovanej v 1. rade sú súdom nesprávne vyhodnotené ako dôvody hodné osobitného zreteľa. Navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok vo výroku II. zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, alebo zmenil a voči žalobkyniam priznal nárok na náhradu trov konania žalovanej v 1. rade, ktorá je jednoduchým (1 lekár) súkromným (fyzická osoba a nie právnická osoba) poskytovateľom zdravotnej starostlivosti, ktorý ambuluje len tri dni v týždni v okrese Gelnica, a je síce podnikateľom, ale to automaticky neznamená, že si môže dovoliť znášať akékoľvek zbytočné náklady na svoju činnosť a súdne konania. Jej ekonomické postavenie nie je možné posúdiť ako také, ktoré by nebolo súdnym konaním dotknuté.

13.1. Akcentovala, že priebeh súdneho konania, a to čo mu predchádzalo, jasne preukazuje, že žalobkyne podávali žalobu bez akýchkoľvek dôkazov, ktoré sú nevyhnutné na preukázanie splnenia predpokladov úspešnosti žaloby, a to najmä postupu non lege artis, ale hlavne príčinnej súvislosti medzi postupom non lege artis a smrťou pacienta. Pokiaľ súd uviedol, že žalobkyne boli ovplyvnení oznámením UDZS zo dňa 13.12.2016, Stanovisko UDZS uvedené v oznámení vo vzťahu k žalovanej v 1. rade bolo neskôr zmenené (čo mali žalobcovia preukázané hneď po začatí súdneho sporu a napriek tomu v procese pokračovali), ale hlavne UDZS v ňom vôbec nekonštatoval existenciu príčinnej súvislosti medzi postupom non lege artis a smrťou pacienta (to UDZS ani nikdy nerobí).

13.2. Zdôraznila, že fyzické osoby by mali rovnako ako právnické osoby zodpovedne a hospodárne pristupovať k realizácii svojich práv. Žalobkyne počas celého súdneho konania nevykonali žiadnu činnosť na preukázanie postupu non lege artis a ani príčinnej súvislosti, pričom mali pred podaním žaloby, ako aj počas konania dostatok času na zabezpečenie si znaleckého posudku, ktorý je v týchto sporoch nevyhnutným dôkazom pre rozhodovanie súdu, nakoľko nie je možné domáhať sa od súdu až počas súdneho konania, aby ustanovil znalca za účelom posúdenia postupu lege artis, príčinnej súvislosti a výšky škody, ak si to mohli zabezpečiť predtým sporové strany. Predloženie dôkazov by už malo byť spojené s podaním žaloby a nie je možné sa spoliehať na aktivitu súdu. Na tvrdenie súdu v bode 177. rozsudku žalovaná v 1. rade uviedla, že znalecký posudok MUDr. Tatiány Vološinovej bol jeden z mnohých dôkazov (všetky dôkazy boli v prospech žalovanej v 1. rade) a takýto znalecký posudok si mohli žalobkyne zabezpečiť dávnom pred podaním žaloby na svoje náklady a žalobu by potom nepodávali.

Podľa názoru žalovanej v 1. rade tvrdenie súdu v bode 178. rozsudku nemá žiadny vzťah k žalovanej v 1. rade a len k žalovanej v 2. rade.

14. Žalobkyne vo vyjadrení k odvolaniu žalovanej v 1. rade uviedli, že aj keď podali odvolanie voči všetkým výrokom rozsudku súdu prvej inštancie, teda aj vo vzťahu k rozhodnutiu súdu o trovách konania, učinili tak z dôvodu zamietnutia ich žaloby. Tvrdili, že súd prvej inštancie k aplikácii § 257 CSP v kontexte zamietavého výroku I. rozsudku dostatočne odôvodnil rozhodnutie aplikovať § 257 CSP. Za nemajúce oporu vo vykonanom dokazovaní označili tvrdenia žalovanej v 1. rade v odvolaní, argumentujúc, že žalobkyne v čase podania žaloby disponovali dostatočnými dôkazmi, ktoré na súde prvej inštancie aj na ich návrh vykonané boli, ktoré odôvodňovali podanie žaloby proti žalovanej v 1. rade a sú toho názoru, že po vykonanom dokazovaní mal súd prvej inštancie vyhovieť žalobnému návrhu žalobkyň vo vzťahu k žalovanej v 1. rade a práve aj z toho dôvodu podali žalobkyne odvolanie voči výroku I. rozsudku. Riadiac sa odôvodnením rozsudku je podľa názoru žalobkyň spravodlivé uplatnenie § 257 CSP, keď v súvislosti s teóriou straty šancí súd prvej inštancie uviedol, že túto aplikovať nemôže, aj keď uznal konanie non lege artis aspoň u jednej zo žalovaných. Neistota vo vzťahu k príčinnej súvislosti musí byť preto podľa názoru žalobkyň spravodlivo rozdelená, pričom požiadavka spravodlivého vyváženía faktickej nerovnosti sporových strán je v zásade naplnená v prípade, ak je v pochybnostiach rozhodnuté v prospech toho, komu vznikla ujma. Opätovne poukázali na skutočnosť, že tento spor opierali o stanovisko č. 36352/2016/802, 103215/2016 zo dňa 13.12.2016 Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, pobočka Košice označeného ako „Oznámenie výsledku prešetrenia podnetu“, ktorým tento konštatoval v poskytovaní zdravotnej starostlivosti oboma žalovanými pochybenia, ktoré v tomto prípise boli kvalifikované ako konanie žalovaných non lege artis medicinae. Zotrvali pritom na svojom odvolaní a argumentácii v ňom prezentovanej, znovu akcentujúc, že žalovaná v 1. rade vo vzťahu k preukázaniu postupu non lege artis pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti neposkytla z celkového hodnotenia Nebohému zdravotnú starostlivosť v zmysle zásady de lege artis, nakoľko pochybila pri hodnotení vykonaných vyšetrení, pri neodhalení postupne rozvíjajúcej sa trombózy portálnej žily, podcenením vážnosti zdravotného stavu Nebohého, keď nevenovala žiadnu pozornosť enormne zvýšenej hodnote GMT v lekárskej správe zo dňa 28.9.2015, Nebohého dostatočne a riadne nepoučila o tom, čo pažerákové varixy znamenajú a ako je potrebné pri tomto náleze postupovať, iba po formálnej strane zopakovala vyšetrenia USG, hoci napriek viacerým medicínskym indiciám bolo možné kvalifikovane rozpoznať, že u Nebohého môže ísť aj o závažnejšie ochorenie, čo žalovaná v 1. rade neskúmala (nepátrala po príčinách).

15. Ďalšie vyjadrenie podané neboli.

16. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobkyň a žalovanej v 1. rade ako podané včas (§ 362 CSP) oprávnenou osobou (§ 359 až § 361 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému odvolanie je prípustné (§ 355 až § 358 CSP), v rozsahu vyplývajúcom z § 379 a § 380 ods. 1 a 2 CSP a z hľadiska žalobkyňami a žalovanou v 1. rade uplatnených odvolacích dôvodov, vrátane ich obsahového vymedzenia a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyň i žalovanej v 1. rade je nedôvodné. Žalobkyňami a ani žalovanou v 1. rade v odvolaní uplatnené odvolacie dôvody nie sú naplnené.

17. Rozsudku súdu prvej inštancie nemožno vytknúť nedostatočné zistenie skutkového stavu, ani to, že by súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov sporových strán nevyplynuli, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor, prípadne že by výsledok jeho hodnotenia dôkazov nezodpovedal tomu, čo malo zistené spôsobom vyplývajúcim z § 185 a nasl. CSP, alebo že by súd prvej inštancie na zistený skutkový stav aplikoval nesprávne zákonné ustanovenia, alebo že by použité zákonné ustanovenia nesprávne vyložil, ak žalobu žalobkyň zamietol pre neunesenie dôkazného bremena na preukázanie tvrdenia o existencii príčinnej súvislosti medzi tvrdeným protiprávnym úkonom žalovaných (postupom non lege artis pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti Nebohému žalovanými) a tvrdenou ujmov, a ak súd prvej inštancie nepriznal žalovanej v 1. rade voči žalobkyňami nárok na náhradu trov konania vychádzajúc z úsudku, že v danej veci vzhľadom na špecifické okolnosti daného prípadu sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré procesne úspešnej žalovanej v 1. rade nárok na náhradu trov konania voči žalobkyňami nepriznal.

18. Žalobkyne a ani žalovaná v 1. rade vo svojich odvolaniach neuviedli žiadne také skutočnosti, ktoré by pre nich privedili priaznivé rozhodnutie v zmysle ich odvolacích návrhov. Skutočnosti uvedené

žalobkyňami a žalovanou v 1. rade v odvolaní neumožňujú prijať iné závery a nie sú spôsobilé spochybníť vecnú správnosť rozsudku. Ani počas odvolacieho konania nevyšli najavo žiadne také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali iné rozhodnutie vo veci, než ako rozhodol súd prvej inštancie. Rozsudok je vecne správny, preto ho odvolací súd v zmysle § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

19. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

20. V danom prípade k zmene skutkového ani právneho stavu počas odvolacieho konania nedošlo, preto odvolací súd na skutkové zistenia a na právne normy, ktoré použil súd prvej inštancie odkazuje, rovnako ako i na správne, presvedčivé a zákonu zodpovedajúce dôvody rozsudku, s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje (§ 387 ods. 2 CSP), a preto len na zdôraznenie jeho správnosti a k odvolacím námietkam žalobkyň a žalovanej v 1. rade, so zreteľom na to, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá a ani nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie námietky, ktoré majú podstatný význam pre rozhodnutie o danom opravnom prostriedku, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa v rámci konania o opravnom prostriedku preskúmavalo (por. napr. IV. ÚS 350/2014, IV. ÚS 4/2013, IV. ÚS 124/2011, II. ÚS 127/07), odvolací súd dodáva nasledovné:

21. V prvom rade v odôvodnení rozhodnutia prvoinštančného súdu nemá oporu tvrdenie žalobkyň, že súd nesprávne postupoval, pretože riadne a vyčerpávajúco rozsudok neodôvodnil.

21.1. Napadnuté rozhodnutie nedostatkom riadneho odôvodnenia netrpí. Rozsudok súdu prvej inštancie zodpovedá požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí v zmysle § 220 ods. 2 CSP, podľa ktorého v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

21.2. Nepochybne korektným a i ústavne konformným výkladom citovaného ustanovenia Civilného sporového poriadku treba dospieť k záveru, že s tam uvedenými požiadavkami je v rozpore nielen úplný či čiastočný nedostatok dôvodov rozhodnutia, ale napr. aj existencia nesúladu medzi právnymi závermi súdu a jeho skutkovými zisteniami, resp. prípad, keď právne závery zo skutkových zistení v žiadnej novej interpretácii nevyplývajú a napokon i všeobecné súhrnné zistenia bez špecifikácie jednotlivých dôkazov, z ktorých mali byť tieto zistenia vyvedené, ako i že povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva strany na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vysporiada i so špecifickými námietkami strany, nakoľko porušením uvedeného práva strany sporu na jednej strane a povinnosti súdu na druhej strane sa strane (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu (v rovine polemiky s jeho dôvodmi) v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov.

21.3. O taký prípad sa v posudzovanej veci podľa názoru odvolacieho súdu ale nejedná.

21.4. Prvoinštančný súd totiž v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, municóznym spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán v prejednávanej spore, výsledky vykonaného dokazovania a súd zreteľne uviedol aj úvahy, ako dospel k záveru o zamietnutí žaloby žalobkyň voči žalovanej v 1. a 2. rade, poukazom na zistený skutkový stav a právne predpisy, ktoré aplikoval, pričom v odôvodnení rozsudku vyčerpávajúco vysvetlil dôvody, ktoré ho k takémuto posúdeniu veci viedli. Súd prvej inštancie precízne ozrejmil myšlienkové pochody, ktoré ho viedli k posúdeniu základných právnych otázok vo vzťahu k posúdeniu (ne)splnenia zákonných predpokladov vzniku občianskoprávnej zodpovednosti spôsobenej zásahom do osobnosti fyzickej osoby, ktorými sú: 1/ existencia zásahu, ktorý je objektívne spôsobilý vyvolať nemajetkovú ujmu a ktorý spočíva v porušení alebo v ohrození osobnosti fyzickej osoby v jej fyzickej a morálnej integrite, 2/ musí ísť o zásah

neoprávnený, teda musí ísť o porušenie právnej povinnosti resp. protiprávny úkon spočívajúci v konaní tretej osoby zodpovednej za narušenie osobnostných práv žalobkyň a 3/ musí byť daná príčinná súvislosť medzi oboma uvedenými predpokladmi, teda medzi ujmom a protiprávnym konaním, a preto jeho závery vyslovené v danej veci nemožno podľa názoru odvolacieho súdu kvalifikovať ako zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. Súd správne právne posúdil otázku vzniku práva žalobkyň na náhradu nemajetkovej ujmy a toto svoje posúdenie a rozhodnutie dôkladne odôvodnil, a to s ohľadom na vo veci vykonané rozsiahle dokazovanie, výsledkom ktorého je dostatočne a správne zistený skutkový stav odôvodňujúci zamietnutie žaloby. Z odôvodnenia rozsudku jasne vyplýva, prečo súd neprisvedčil námietkam žalobkyň a ktorým, ako aj z akých právnych úvah súd vychádzal, i zhodnotenie všetkých relevantných námietok a argumentácie žalobkyň i žalovaných v priebehu sporu, rešpektujúc klauzuly určujúce minimálnu mieru racionality a konzistencie skutkovej a právnej argumentácie, pričom tak žalobkyniam, ako aj žalovaným súd bezpochyby vytvoril všetky procesné podmienky, aby v priebehu sporu uplatnili a realizovali svoje práva.

21.5. Rozhodne právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia v zmysle § 220 ods. 2 a 3 CSP patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu a za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie je treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia (por. napr. nález Ústavného súdu Slovenskej republiky III. ÚS 119/03-30, IV. ÚS 115/03, I. ÚS 226/03, názor Komisie prezentovaný napr. v stanovisku vo veci E.R.T. c/a Španielsko z roku 1993, sťažnosť č. 18390/91), čo jednoznačne vyplýva i z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Ruiz Torija c/a Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A). Judikatúra súdov ale nevyžaduje, aby na každý argument strany, t.j. aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia, pretože špecifická odpoveď sa vyžaduje len na argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci (por. Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998). Súd je teda povinný uviesť dôvody pre svoje rozhodnutie, avšak táto povinnosť nemôže byť chápaná ako príkaz predložiť detailnú odpoveď na každý argument, ktorý strana sporu v konaní uvedie. Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia totiž neznamená, že všeobecný súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania (II. ÚS 76/07). Ako vyplýva z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že sa strana sporu s právnym názorom súdu neshoduje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti súdneho rozhodnutia (por. rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. I. ÚS 188/06). Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí ani právo strany sporu vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), ani právo strany sporu, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá strana sporu (por. napr. rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03), nepatrí tam ani právo sporovej strany, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (por. napr. rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04) a napokon právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bola sporová strana pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami a právnymi názormi (por. napr. rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 50/04).

21.6. V korelácii s uvedeným odvolací súd dospel k záveru, že žalobkyne vo svojom odvolaní neopodstatnene namietali porušenie jej práva na spravodlivý súdny proces nedostatčným odôvodnením rozsudku, a v súvislosti s tvrdením tejto procesnej vady konania odvolací dôvod § 365 ods. 1 písm. b) CSP uplatnili nedôvodne.

22. Vo vzťahu k žalobkyňami uplatneným odvolacím dôvodom uvedeným v § 365 ods. 1 písm. a), c) a d) CSP je odvolací súd v zhode so žalovanou v 1. rade v jej vyjadrení k odvolaniu žalobkyň v názore, že vo vzťahu k týmto uplatneným odvolacím dôvodom v odvolaní absentuje ich konkretizácia, z ktorého dôvodu je nutné ich vyhodnotiť ako neúčinne uplatnené, nespôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku.

23. Žalobkyniam sa nepodarilo spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku ani odvolacou námietkou, že súd nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, ak súd zamietol návrh žalobcov na výsluch znalkyne MUDr. Tatiány Vološinovej, resp. dôkaz vykonaním písomného dopytu na túto znalkyňu, t.j. námietkou skutkovej vady, keď strana navrhla dôkaz, ktorý je

potrebný na zistenie rozhodujúcich skutočností, ale súd prvej inštancie takýto dôkaz nevykonal, ktorej sa týka uplatnený odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. e) CSP, a to tvrdením, že nebol naplnený žiadny dôvod pre nevyhovenie tohto návrhu žalobkyň na vykonanie dokazovania, čím je napádaný rozsudok en block nezákonný.

23.1. Vo vzťahu k námietke nevykonania všetkých dôkazov navrhnutých v spore odvolací súd pripomína, že význam dôkazov a potrebnosť ich vykonania sú otázky, ktorých posúdenie je zásadne v právomoci súdu, ktorý rozhoduje o merite návrhu (por. napr. rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 52/03). Je totiž v právomoci súdu posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie. Z uvedeného rezultuje, že súd v civilnom sporovom konaní nie je viazaný návrhmi sporových strán na vykonanie dokazovania a nie je ani povinný vykonať všetky navrhované dôkazy, pretože posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané je vždy vecou súdu (§ 132 ods. 1, § 185 ods. 1 až 3 CSP), a nie sporových strán. Súd teda nie je povinný vykonať všetky navrhnuté dôkazy stranami sporu. Najmä nevykoná dôkazy na preukázanie skutočností, ktoré z hľadiska hmotného práva nie sú významné a dôkazy nadbytočné, t.j. ku skutkovým okolnostiam, ktoré už boli preukázané iným spôsobom alebo sú založené na zhodnom tvrdení strán.

23.2. So zreteľom na to, že súd nie je viazaný dôkaznými návrhmi sporových strán a iba súd rozhoduje, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná (§ 185 ods. 1 CSP), za dôvodnú nemožno považovať námietku žalobkyň, že prvoinštančný súd pochybil, ak odmietol vykonať žalobkyňami navrhnutý dôkaz výsluchom znalca. Ak totiž boli z pohľadu vyššie uvedeného právneho posúdenia všetky rozhodné skutočnosti podľa názoru súdu prvej inštancie dôkazne ozrejmené a navrhované dokazovanie výsluchom označeného znalca ako dôkazný prostriedok podľa úsudku súdu prvej inštancie nemohlo nijako zvrátiť záver v skutkových zisteniach nosných pre právne posúdenie nároku žalobkyň, nemožno samotnú okolnosť, že prvoinštančný súd nepristúpil k vykonaniu tohto žalobkyňami navrhovaného dôkazu, považovať za naplnenie odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. e) CSP a ani za naplnenie odvolacieho dôvodu, ktorým by súd založil takú vadu konania, ktorá mala za následok porušenie práva žalobkyň na spravodlivý proces.

23.3. Súd prvej inštancie nevykonanie dôkazu výsluchom znalkyne MUDr. Tatiany Vološinovej, resp. vykonaním písomného dopytu na uvedenú znalkyňu, tak ako to navrhli žalobkyne na pojednávaní konanom dňa 5.9.2022, ako nadbytočného, náležite odôvodnil úvahou v bodoch 159 až 162 odôvodnenia rozsudku, na ktorú odvolací súd odkazuje. Odvolacia námietka žalobkyň, že je arbitrárne a ničím neodôvodnené odmietnutie súdu prvej inštancie vykonať tento dôkaz, je preto neopodstatnená. Žalobkyne vo svojom odvolaní navyiac ani neuviedli žiadne také právne významné skutočnosti, ktoré hoci tvrdili, súd prvej inštancie nezisťoval, najmä preto, že ich nepovažoval za právne významné.

24. Z obsahu odvolania žalobkyň plynie, že žalobkyne svojim námietkami v podstate spochybňujú hodnotenie vykonaných dôkazov súdom prvej inštancie a predkladajú vlastné hodnotenie nimi predložených listinných dôkazov i ostatných vykonaných dôkazov na súde prvej inštancie.

24.1. Podľa čl. 15 základných princípov CSP, dôkazy a tvrdenia strán sporu hodnotí súd podľa svojej úvahy v súlade s princípmi, na ktorých spočíva tento zákon, pričom žiadny dôkaz nemá predpísanú zákonnú silu.

24.2. Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo (§ 191 ods. 1 CSP). Vierohodnosť každého vykonaného dôkazu môže byť spochybnená, ak zákon neustanovuje inak (§ 191 ods. 2 CSP).

24.3. Citované ustanovenia o hodnotení dôkazov vychádzajú zo zásady tzv. voľného hodnotenia dôkazov. Súd hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy a prihliada pritom ku všetkému, čo sa stalo za konania.

24.4. Odvolací súd na tomto mieste poznamenáva, že hodnotenie dôkazov môže urobiť len súd, ktorý ich vykonal. Zákon nepredpisuje a ani dobre nemôže predpisovať pravidlá, z ktorých by malo vychádzať hodnotenie jednotlivých dôkazov a hodnotenie ich vzájomnej súvislosti. Je tomu tak preto, že hodnotenie dôkazov je zložitý myšlienkový proces, ktorého podstatou sú jednak čiastkové a jednak komplexné

závery sudcu o vierohodnosti poznatkov získaných z vykonaných dôkazov, ktoré sú potom podkladom pre záver o tom, ktoré skutočnosti stranami sporu tvrdené má za preukázané a ktoré tak tvoria zistený skutkový stav. Vierohodnosť určitého poznatku získaného vykonaním konkrétneho dôkazu, a teda aj jeho význam z hľadiska dôkazu pravdivosti, či nepravdivosti skutkových tvrdení, súd hodnotí jednak izolovane a jednak v porovnaní s poznatkami získanými vykonaním všetkých zostávajúcich dôkazov. Výsledkom celkového hodnotenia je potom úsudok súdu o pravdivosti tvrdených skutočností, ktorý sa stal podkladom pre záver o tom, či a do akej miery strana sporu splnila svoju povinnosť preukázať svoje skutkové tvrdenia. Také hodnotenie dôkazov, ktoré vyznie v záver, že pravdivosť skutkových tvrdení nemožno potvrdiť, ani vylúčiť, povedie k tomu, že rozhodnutie súdu vyznie nepriaznivo pre tú sporovú stranu, ktorého pravdivosť tvrdení mala byť preukázaná. Zo zásady voľného hodnotenia dôkazov pritom vyplýva, že na nesprávnosť hodnotenia dôkazov možno usudzovať len zo spôsobu, akým súd hodnotenie vykonal.

24.5. Podľa názoru odvolacieho súdu ani v tomto smere súdu prvej inštancie nemožno vyčítať žiadne pochybenie, napr. že výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá pravidlám logického myslenia alebo že súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z dokazovania nevyplynuli alebo že by súd opomenul rozhodné skutočnosti, ktoré vyšli v konaní najavo. Nemožno preto priznať relevanciu polemike žalobkyň v odvolaní, že súd mal uveriť tvrdeniam žalobkyň, resp. že súd mal hodnotiť vykonané dôkazy spôsobom, ako to uviedli žalobkyne v priebehu sporu a v odvolaní.

25. Rešpektujúc viazanosť odvolacieho súdu žalobkyňami uplatnenými odvolacími dôvodmi, vrátane ich obsahového vymedzenia, súc limitovaný právnymi otázkami, ktoré žalobkyne v odvolaní označili, resp. spochybnili, odvolací súd dospel k záveru, že ani námietkou nesprávneho právneho posúdenia vecí sa žalobkyňami nepodarilo spochybniť vecnú správnosť nimi napadnutého výroku I. rozsudku, ktorým súd žalobu žalobkyň zamietol z dôvodu, že žalobkyne na preukázanie tvrdenia o existencii príčinnej súvislosti medzi tvrdeným protiprávnym úkonom žalovaných (postupom non lege artis pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti Nebohému žalovanými) a tvrdenou ujmom neunesli dôkazné bremeno, ktorým sa rozumie procesná zodpovednosť strany sporu za to, že v spore neboli preukázané jej tvrdenia a z tohto dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej i v jej neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je totiž umožniť súdu rozhodnúť o veci samej i v takých prípadoch, kedy určitá skutočnosť významná podľa hmotného práva pre rozhodnutie o veci, nebola buď pre nečinnosť strany sporu (v dôsledku nesplnenia povinnosti uloženej strane sporu ust. § 132 ods. 1 CSP) alebo vôbec (objektívne vzaté) nemohla byť preukázaná, teda ak výsledky hodnotenia dôkazov neumožňujú súdu prijať záver ani o pravdivosti tejto skutočnosti, ani o tom, že by táto skutočnosť bola nepravdivá.

25.1. Z obsahu žaloby a odôvodnenia rozsudku vyplýva, že žalobkyne si žalobou uplatňujú zákonné nároky vyplývajúce z ich práva na súkromie a v rámci neho práva na rozvoj rodinných väzieb v zmysle § 11 Občianskeho zákonníka voči žalovaným, ktorí sú ako poskytovatelia zdravotnej starostlivosti v zmysle § 4 zákona o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti pasívne vecne legitimovanými subjektmi v zmysle § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka v nadväznosti na § 853 ods. 1 Občianskeho zákonníka v spojení s § 11 a § 13 ods. 1 a ods. 2 Občianskeho zákonníka, a to ako priami pozostalí po neb. E. B., nar. XX.X.XXXX, ktorý skonal dňa 3.3.2016 počas hospitalizácie v Nemocnici Krompachy, s.r.o., pričom ako prvotná príčina v Liste o prehliadke mŕtveho zo dňa 3.3.2016 sa uvádza zastavenie srdca, bližšie neurčené, ako choroba, ktorá priamo privodila smrť Nebohému sa uvádza Hepatocelulárny karcinóm, ktorý bol v príčinnej súvislosti s postupne rozvíjajúcou sa trombózou portálnej žily, ktorá poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti nebola zistená, keďže hodnotenie vykonaných nálezov nebolo vykonané zo strany žalovaných správne, Nebohému nebola zdravotná starostlivosť poskytovaná štandardným spôsobom, v dostatočnom rozsahu a správne, lebo u Nebohému boli prítomné zjavné príznaky pečenej zlyhávania, a preto Nebohý ako pacient nemal byť v domácej starostlivosti, ale mal byť hospitalizovaný, a u Nebohému nebola pri vykonaní vyšetrení USG či CT správne vyhodnotená závažnosť aktuálneho zdravotného stavu, čo v ďalšom období malo vplyv na neskoré indikovanie nádorového procesu.

25.2. Na tomto mieste odvolací súd v prvom rade vo všeobecnosti uvádza, že Ústava Slovenskej republiky (ústavný zákon č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov) v čl. 40 garantuje každej fyzickej osobe právo na ochranu zdravia, a preto zásah do ústavou chránenej hodnoty sa prirodzene musí spájať s náležitou ústavne garantovanou ochranou tejto hodnoty. Neoprávnený zásah do práva na ochranu zdravia nekonaním lege artis bezpochyby predstavuje zlyhanie, ktoré je v

rozpore s poslaním subjektu, ktorého podstatou činnosti je vyliečenie z choroby, záchrana života a zabránenie vzniku zdravotných komplikácií (§ 3 ods. 4 písm. a/, b/, c/, d/ zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov). Je nepochybné, že úmrtie blízkej ľudskej bytosti je zásahom do emocionálnej sféry najbližších rodinných príslušníkov zosnulého, u ktorých je prítomnosť najintenzívnejších interpersonálnych väzieb na výsostne emocionálnej báze zväčša nespochybniteľná. Pri reálnej existencii takýchto vzťahov určitej kvality dochádza porušením práva na život jednej z nich k absolútnej a nezvratnej deštrukcii všetkých vybudovaných citových väzieb, a tým k neoprávnenému zásahu do práva na súkromný a rodinný život pozostalého alebo pozostalých (por. nález ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 424/02), chráneného v rámci inštitútu ochrany osobnosti (§ 11 až 16 Občianskeho zákonníka). Smrť manžela a rodiča ako blízkej osoby môže vzhľadom k vzájomným úzkym a pevným citovým väzbám nesporne predstavovať závažnú nemateriálnu ujmu pre rozvíjanie a naplnenie osobnosti žalobkýň (pozostalej manželky a dcéry). V situácii, keď by došlo k neoprávnenému zásahu do súkromia žalobkýň chránených ustanovením § 11 Občianskeho zákonníka, ktorého súčasťou je aj rodinný život, keď z objektívneho hľadiska je strata jedného z členov tohto spoločenstva neodčiniteľnou ujmu, ktorá postihuje všetkých ostatných členov rodiny, potom je náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa ustanovenia § 13 Občianskeho zákonníka, primeraným prostriedkom obrany proti neoprávnenému zásahu.

25.3. V posudzovanej veci je predmetom odvolacieho konania posúdenie vecnej správnosti rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým zamietol žalobu žalobkýň, domáhajúcich sa náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch spôsobenej neoprávneným zásahom do ich rodinného a súkromného života v súvislosti s úmrtím manžela (žalobkyne v 1. rade) a otca (žalobkýň v 2. a 3. rade) v dôsledku neposkytnutia správnej lekárskej starostlivosti Nebohému zo strany žalovanej v 1. rade a žalovanej v 2. rade. Právnou podstatou tohto sporu bola v prvom rade otázka, či postup žalovanej v 1. a 2. rade pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti pacientovi bol lege artis a či žalovaná v 1. a 2. rade sa pri starostlivosti o pacienta dopustili protiprávneho konania, v príčinnej súvislosti s ktorým došlo k jeho úmrtiu.

25.4. Súd prvej inštancie pri posudzovaní tejto otázky správne vychádzal z premisy, že postup lege artis sa definuje ako správne poskytnutie zdravotnej starostlivosti v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a so súčasným stavom lekárskeho poznania, ak sa bez zbytočného odkladu vykonajú všetky zdravotné výkony potrebné na správne určenie choroby a zabezpečí sa správny preventívny postup alebo správny liečebný postup a ak sa zdravotná starostlivosť poskytuje v súlade so súčasnými dostupnými poznatkami lekárskej vedy a iných biomedicínskych vied, s prihliadnutím na technické, vecné a personálne vybavenie zdravotníckeho zariadenia, a naopak, postup non lege artis je postup nesúladný so všeobecne záväznými právnymi predpismi a so súčasnými poznatkami lekárskej vedy a iných biomedicínskych vied, pričom pre požiadavku súčasnosti je smerodajný čas poskytnutia zdravotnej starostlivosti.

25.5. Skúmanie príčin, ktoré viedli k poškodeniu zdravia pacienta spadá nepochybné do pôsobnosti lekárskej vedy, a preto súd prvej inštancie postupoval správne, keď pri posúdení otázky, či postup žalovanej v 1. a 2. rade pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti Nebohému bol správny (lege artis), vychádzal zo záverov odborných vyjadrení a znaleckých posudkov.

25.6. V tejto súvislosti odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že súd musí vychádzať zo záverov odborných vyjadrení a znaleckého dokazovania, ak pre posúdenie otázky významnej pre rozhodnutie sa vyžadujú odborné znalosti, z dôvodu ktorého nemôže byť odborná otázka predmetom posúdenia súdom samým. Zároveň platí, že zmyslom dôkazu znaleckým posudkom je posúdenie skutočností vedúcich ku konkrétnemu poškodeniu zdravia, nie však právne posúdenie veci, ktoré vykoná súd po zhodnotení všetkých dôkazov vykonaných v priebehu konania, podľa zásady voľného hodnotenia dôkazov (§ 191 CSP). Znalecké dokazovanie (posúdenie odbornej otázky) je dôkazným prostriedkom, ktorého správnosť bezpochyby podlieha kritike (námietkam) strán sporu. Súčasťou vykonávania znaleckého dokazovania je hodnotenie znaleckého posudku súdom, ktoré sa ale riadi inými kritériami, ako tomu je pri hodnotení ostatných dôkazných prostriedkov, nakoľko súd nie je oprávnený hodnotiť odbornú stránku podaného znaleckého posudku, posudok môže hodnotiť iba z hľadiska jeho presvedčivosti a hodnovernosti, pričom sa musí sústrediť na to, či znalec pri podaní posudku vychádzal zo zodpovedajúceho skutkového stavu, prípadne z akého skutkového stavu pri vypracovaní posudku vychádzal, a až na základe týchto poznatkov môže dospieť k záveru o presvedčivosti (nepresvedčivosti)

podaného odborného vyjadrenia či znaleckého posudku a rozhodnúť o ďalšom procesnom postupe, keďže súd hodnotí odborné vyjadrenie a znalecký posudok ako každý iný dôkazný prostriedok v zmysle ustanovenia § 191 CSP.

25.7. Otázka, či žalovaná v 1. a 2. rade porušila v rámci liečebnopreventívnej starostlivosti o pacienta (Nebohého) určitú konkrétnu právnu povinnosť alebo nie, je otázkou právneho posúdenia veci, zodpovedanie ktorej patrí súdu, a nie znalcovi (por. uznesenie NS SR sp. zn. 6Cdo/168/2010 zo dňa 9.11.2011), tak ako to správne konštatoval súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku.

25.8. Odvolací súd je v zhode so žalobkyňami v odvolaní v názore, že preukázanie primárneho atribútu zodpovednostného vzťahu, a to protiprávneho zásahu do práv fyzickej osoby, si vyžaduje analýzu všetkých relevantných okolností, ktoré sú v kauzálnom vzťahu k spôsobenej ujme.

25.9. V danom prípade súd prvej inštancie náležite hodnotil všetky navrhované a vykonané dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, ale aj každý dôkaz jednotlivo a ako z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, aj starostlivo prihliadal na všetko, čo vyšlo v priebehu konania najavo a dospel k správne právne záveru, že žalovaná v 1. rade, ktorá je lekárkou, a žalovaná v 2. rade, ktorá predstavuje poskytovateľa zdravotnej starostlivosti, konkrétne nemocnicu, miesto, kde pacienti prichádzajú s dôverou (vrátane dôvery ich rodinných príslušníkov), že im bude poskytnutá adekvátna lekárska starostlivosť, neporušili v rámci liečebnopreventívnej starostlivosti o pacienta (Nebohého) žiadnu právnu povinnosť, ktorá by bola s tvrdenou ujmom v priamej príčinnej súvislosti. Pri posudzovaní tejto otázky súd náležite vychádzal aj zo záverov ustálenej judikatúry (NS SR sp. zn. 6MCdo 7/2013, NS ČR sp.zn. 25Cdo 1462/2003, 25Cdo 818/2005, 25Cdo 2706/2012, R 54/2003, 25Cdo 1619/2012), podľa ktorej sa vzťah príčinnej súvislosti (kauzálneho nexu) vysvetľuje ako priama väzba javov, objektívnych skutočností, v rámci ktorého jeden jav (príčina) vyvoláva druhý jav v podobe škodového následku, teda medzi úkonom alebo opomenutím a škodou, respektíve iným zákonom chráneným následkom, musí byť vzťah príčiny. Pri skúmaní príčinnej súvislosti treba samotný škodový následok izolovať zo všeobecných súvislostí a predpokladov a je potrebné skúmať, ktorá príčina ho bezprostredne vyvolala. V tomto smere nie je rozhodujúce časové hľadisko, ale vecná súvislosť príčiny a následku. Atribútom príčinnej súvislosti je vždy priamosť pôsobenia príčiny na následok, pri ktorej príčina priamo a bezprostredne predchádza následku a vyvoláva ho. Vzťah príčiny a následku musí byť preto priamy, bezprostredný a neprerušovaný a nestačí iba jeho akýkoľvek predpoklad. Príčinnú súvislosť medzi konaním a následkom možno chápať ako kauzálny nexus. Je to objektívna kategória, ktorá vyjadruje vzájomnú súvislosť medzi konaním a účinkami konania. V prípade škody a aj nemajetkovej ujmy sa vyžaduje vzťah medzi konaním škodcu (alebo javom) a vznikom škody (nemajetkovej ujmy). Nestačí však všeobecná úvaha o možných následkoch konania škodcu, teda iba možnosť existencie príčinnej súvislosti medzi konaním a škodou, ale vyžaduje sa jej nepochybná existencia. Vyžaduje sa, aby išlo o príčinu podstatnú, bez ktorej by ku škode nedošlo. Ak je však viac príčin, ktoré pôsobia súbežne alebo následne, je pre existenciu príčinnej súvislosti nevyhnutné, aby reťazec postupne nastupujúcich príčin a následkov bol vo vzťahu k vzniku škody natoľko prepojený, že už zo spôsobenia prvotnej príčiny možno dôvodne vyvodzovať vecnú súvislosť so vznikom škodlivého následku. Príčinou vzniku škody môže byť teda iba také konanie, bez ktorého by škodlivý následok nenastal. Ešte zložitejšia situácia pre posúdenie príčinnej súvislosti konania a vzniku škodlivého následku nastáva v prípade, že dochádza k reťazeniu súvislostí. Preto nestačí všeobecná úvaha a tvrdenie o možných následkoch konania, teda iba možnosť existencie príčinnej súvislosti medzi konaním a následkom, ale vyžaduje sa jej nepochybná existencia. Vyžaduje sa, aby išlo o príčinu podstatnú, bez ktorej by ku následku nedošlo. Ak je viac príčin, ktoré pôsobia súčasne alebo následne, je dôležité, aby reťazec postupne nastupujúcich príčin a následkov bol vo vzťahu k vzniku následku natoľko prepojený, že už z pôsobenia prvotnej príčiny možno dôvodne vyvodzovať vecnú súvislosť so vznikom následku. Príčinou vzniku následku môže byť totiž len také konanie alebo opomenutie, bez ktorého by následok nenastal. Pritom nemusí ísť o príčinu jedinú, ale stačí ak ide o jednu z príčin, ktorá sa podieľa na nepriaznivom následku, o ktorého odškodnenie ide, a to príčinu dôležitú, podstatnú a značnú. Tento záver platí tak u zodpovednosti subjektívnej, kde je príčinou vzniku škody je porušenie, ako aj pri zodpovednosti objektívnej, kde príčinou vzniku škody je kvalifikovaná škodová udalosť.

26. V korelácii s uvedeným odvolací súd ako neopodstatnenú vyhodnotil odvoláciu námietku žalobkyň, že z dôkazov, ktoré mal súd prvej inštancie pri rozhodovaní v tomto konaní k dispozícii bolo preukázané také protiprávne konanie žalovanej v 1. a 2. rade, ktoré jednoznačne a nepochybné viedlo k záveru,

že poskytnutie zdravotnej starostlivosti zo strany žalovanej v 1. a 2. rade bolo non lege artis, a to v priamej príčinnej súvislosti v tom smere, že došlo k strate šance Nebohého na predĺženie života, čím došlo k zásahu do práv na ochranu osobnosti žalobkyň. Podľa názoru odvolacieho súdu nemožno ako opodstatnenú vyhodnotiť odvoláciu námietku žalobcov založenú bez ďalšieho na tvrdení, že žalobcovia uniesli bremeno dôkazu na svoje tvrdenia, že aj keď manažment Nebohého bol zo strany žalovanej v 1. rade poskytnutý správne pokiaľ ide o vykonané USGB vyšetrenia, tak samotná diagnostika, či popisovanie vykonaných USG vyšetrení nebola poskytnutá správne, v priamej príčinnej súvislosti čoho došlo k oddialeniu odhalenia terminálnej diagnózy Nebohého, ktorý tak stratil šancu na dlhší život a žalobcovia tak stratili nádej na možnosť stráviť s Nebohým dlhší čas, či v rámci skoršej konfrontácie s terminálnou diagnózou Nebohého sa ako tak v priebehu času jednak ako tak zmieriť s touto skutočnosťou a zároveň tráviť s Nebohým čo možno najviac času pred jeho exitom, lebo „doložili výsledky prešetrenia Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou“, ktoré „bolo neskôr potvrdzované aj jednotlivými znalcami“. Túto argumentáciu, vrátane tvrdenia, že nejde o kauzálny nexus zavinenia smrti Nebohého zo strany žalovanej v 1. rade, ale ide o oddialenie odhalenia terminálnej diagnózy nebohého, ktorá by v prípade popísania vyšetrení spôsobom de lege artis medicinae mohla byť odhalená včasnejšie, čo mohlo predĺžiť život Nebohého, nakoľko v tomto smere § 4 ods. 3 zákona o zdravotnej starostlivosti nehovorí len o uzdravení osoby ale aj o „zlepšenie stavu osoby pri zohľadnení súčasných poznatkov lekárskej vedy (...)“ žalobkyne prezentovali už v priebehu sporu na súde prvej inštancie, s ktorou sa tento náležite vysporiadali v bodoch 106 až 127, k otázke príčinnej súvislosti v bodoch 128 až 147 odôvodnenia rozsudku, na ktoré odvolací súd v celom rozsahu odkazuje.

27. K otázke „straty šance“ je odvolací súd v zhode so žalovanou v 1. a 2. rade v názore, že žalobkyne vo svojom odvolaní síce pomerne široko popísali teóriu straty šance, avšak opomenuli to, že aj teória straty šance stojí a padá na unesení bremena tvrdenia a bremena dôkazu žalobkyňami, ktoré nepredložili súdu žiadne dôkazy o tom, že žalované v 1. a 2. rade pochybili a v dôsledku pochybení žalovaných by mal Nebohý šancu na prežitie vyjadrenú určitým percentom, pričom uvedené nežiadali zodpovedať počas pojednávania od žiadneho znalca alebo tam predvolaného odborníka v špecializačnom odbore, pričom v spore nebola preukázaná príčinná súvislosť ani v súlade s doktrínou tzv. straty šance alebo straty očakávania v tom zmysle, že by postupom žalovanej v 1. rade alebo žalovanej v 2. rade, ktorý nebol v súlade s právom, nepochybne došlo ku strate šance, že by bez nesprávneho lekárskeho zásahu bol následok na zdraví Nebohého menší alebo žiadny, navyš za stavu, ak jeho stav bol už bezpochyby ireverzibilný, a preto aj podľa názoru odvolacieho súdu nemožno konštatovať preukázanie príčinnej súvislosti, a to ani v zníženej miere špecifickej pre medicínsky spor.

28. Odvolací súd poukazom na uvedené dospel k záveru, že súd prvej inštancie správne považoval základ nároku na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy žalobkyňami za nedôvodný, a súd správne uzavrel, že žalobkyňami nenáleží nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v dôsledku neoprávneného zásahu do osobnosti žalobkyň, ako čiastkového osobnostného práva, a to práva na súkromný a rodinný život.

29. Odvolací súd je v prejednávanej veci toho názoru, že súd prvej inštancie postupoval správne, ak pri rozhodovaní o trovách konania vychádzal z § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalovaná v 1. rade v podanom odvolaní neopodstatnene namietla, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, ak aplikoval § 257 CSP, majúca za to, že v okolnostiach posudzovaného sporu existujú dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré je dôvodné výnimočne nepriznať trovy konania. Argumenty prednesené žalovanou v 1. rade neumožňujú prívodiť zmenu napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie o trovách konania vo vzťahu k žalovanej v 1. rade. Práve s ohľadom na neistotu žalobkyň vo vzťahu k príčinnej súvislosti k nimi tvrdenej ujme a so zreteľom na požiadavku spravodlivého vyváženia faktickej nerovnosti sporových strán v tomto smere, v okolnostiach súdnej veci aj podľa úsudku odvolacieho súdu použitie ustanovenia § 257 CSP odôvodňovali dôvody uvedené súdom prvej inštancie. Aj v tomto ohľade je odôvodnenie napadnutého rozhodnutia správne, presvedčivé a zákonom zodpovedajúce, odvolací súd sa s týmto v celom rozsahu stotožňuje, na toto odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP).

30. Zo všetkých týchto dôvodov odvolacie námietky žalobkyň a žalovanej v 1. rade odvolací súd vyhodnotil ako nedôvodné, nespôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku, a preto odvolací súd rozsudok podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil, vrátane vecne správneho výroku o trovách konania vo vzťahu medzi žalovanou v 1. rade a žalobkyňami.

31. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že stranám sporu nepriznal náhradu trov odvolacieho konania, nakoľko žalobkyňa a žalovaná v 1. rade neboli vo svojich odvolaniach úspešné a žalovaná v 2. rade náhradu trov odvolacieho konania nežiadala priznať.

32. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3: 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu

koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).